

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint.

Nyilttér soronként 1 K

Kéziratokat
nem küldünk vissza

Gróf Batthyány Pál.

E nevet írta a zalaegerszegi függetlenségi és 48-as párt zászlójára, hogy e névvel vívja ki diadalát s megtörje a néppárt tizenötéves uralmát.

Mint a villám, oly gyorsan visszhangzott a kerület minden részében e név; a választók örömmel, a diadal biztos tudatában, igaz lelkesedéssel adták szájról-szájra a hírt, hogy a központi gyűlés Batthyány Pál grófot jelölte a zalaegerszegi kerületbe.

Gróf Batthyány Pál neve egyértelmű a biztos győzelemmel. Tiszta függetlenségi elveit, törhetetlen negyvennyolcas voltát mindenki ismeri. Emberszeretetről, polgártársai iránt való készségről, jótékonyságról legendákat beszélnek. Mindegy előtte, legyen dominiumok ura, vagy koldus, mert demokrata a szónak igazi nemes értelmében; mert szíve, lelke, szívének minden csepp vére át van hatva a haza és emberszeretet eszményeitől.

Vallásos lelke mély hittel függ a vallás szent igéin. De nem türelmetlen mint hívó, mert hite, emberszeretetre és türelemre tanítja s nem gyűlölködésre és testvérharagra.

Mint ember, telve az emberi tulajdonságok legjavával. Önzetlen, kitartó, derék munkása a hazának, aki minden percét a munkának áldozza.

Mint magyar, törhetetlen jellemű hazafi; igaz függetlenségi, aki kész volt a főispáni széket otthagyni, midőn a függetlenségi párt egy része letért a Kossuth Lajos által kijelölt útról; midőn a párt egy része a hatalomért le akart mondani az önálló magyar nemzeti bank mielőbbi megvalósulásáról.

Három és fél évi főispánkodása alatt a nép érdekében mérhetetlen áldozatkészséget tanusított. Ott volt mindenütt, ahol vigasztalásra és segélyre volt szükség; istápolta minden méltányos érdeket s szívének melegét, munkásságát mindenütt érezték,

tapasztalták, ahol segíteni, istápolni, a haza, a nép, a magyar kultúra érdekeit szolgálni és előbbre vinni kellett.

Nagy munkássága, kitartása, rajongó lelkesedése, emberszeretete és széleskörű összeköttetései révén kerületünk sokat várhat tőle. Már mint főispán is olyan igaz lelkesedéssel foglalkozott a vármegye és különösen a székváros érdekeivel, így nevezetesen vasuti ügyével, vasuti politikájával, hogy bizton remélhetjük, hogy mint képviselőnk még inkább fokozottabb buzgalmat tanusít eme fontos kérdésben és sikerül a vármegye vasuthálózatát úgy fejleszteni, amint azt tervbe vette főispán korában.

Nincs az országos politikának, a vármegyei közéletnek olyan pontja, ahol nagy akaraterejét ne láttuk volna. Folyton fáradott más érdekében és ezzel kivívta magának polgártársai és ismerősei olyan foku szeretetét, amilyent a mai önző világban keveset lehet találni.

Jól esik látnunk a mai sivár korszakban azt az igaz, önzetlen lelkesedést, amely gróf Batthyány Pál személyét körülveszi.

A kerület minden részéből jönnek a hírek, minő lelkesedést keltett az értesülés, hogy Batthyány Pál a jelöltünk.

A zalaegerszegi kerület a néppárt megalakulása óta annak biztos zsákmánya volt. Erősen szervezkedett minden egyes faluban, ahol csak talajra lelt, mindent elkövetett, hogy győzelme állandó, végnélküli legyen.

De a nép nagy többsége kijózanodott a néppártból, Látták tehetetlen politikáját, amely egyoldalú irányával képtelen a nép széles rétegeinek használni s az udvarral való összeköttetései miatt nem viheti előbbre a nemzet évszázados vágyait.

A függetlenségi párt hiába írta zászlójára az önálló bankot, a gazdasági különválást, a hatvanhetes intrika megsemmisítette számításait; hiába küzdött Justh teljes erejével az előrehaladás érdekében, a hatvanhetesek összetartó tábora azt hitette

el Béccsel, hogy csak egy kised csoport lármája az egész nemzeti követelés.

Hisszük, hogy végre a nemzet szeme megnyílt. A tiszta függetlenségi eszmék olyan harcosait fogja küldeni a magyar országgyűlésbe, akik a nemzet üdvéért, a negyvennyolcas eszmék diadaláért mindent elkövetnek.

Ezért üdvözöljük mi őszinte örömmel gróf Batthyány Pál jelöltségét, mert ő olyan egész férfi, aki méltán képviseli a zalaegerszegi függetlenségi és negyvennyolcas kerület igaz magyarságát.

Rend a faluban.

Mi okozta az ököritői világra szóló szerencsétlenséget, kit okozunk érte? A nép gondatlanságát? Nem! A nép gyermek, vezetésre szorul, a hatóság kötelessége, hogy vezesse, hogy gondoskodjék róla. Hatóság alatti Magyarországon elsősorban a főszolgabíró értendő. Igen, de a főszolgabíró nem lehet egyszerre 20—30 községben, azért a rendőri feladatok a községi előjáróságra hármlanak elsősorban, mert előjáróság minden községben van, sőt minden pusztában is. Így az 1886. évi XXII. tc. 21. §-ának g) pontja a tűzrendőrséget határozottan a községi előjáróság feladatává teszi. Hogy a gyakorlatban hogyan teljesíti a község ezt a kötelességét, mutatja az ököritői eset, hol maga a bíró ült mint pénzbeszedő a beszegezett kapuju csűr keskeny kijáratánál! És ne gondoljuk, hogy ez kivételes eset, az a kivétel, ha az előjáróság törődik ilyesmivel!

De hát kikből is áll a községi előjáróság? feltéve, hogy van helyben jegyző, akit intelligenciája, tanultsága képezzé a községre rótt feladatok teljesítésére, azt teljesen elfoglalja az irodai munka. — Marad a külső munka a bíróra és az esküdtekre. De ezek egyszerű földmives emberek, nem is értenek a községi közigazgatáshoz, nem is érnek rá, meg féltik is a népszerűségüket. — A községi közigazgatást, a rendészetet tehát a kisbíró végzi, a falu legszegényebb, utolsó, megvetett embere, ki nem ritkán még hozzá nyomorék is. Vagyis nyíltan kimondva, faluhelyen rendőri szolgálat egyáltalán nincs, meg minden, ahogy megy, csak véletlenség, hogy mindennap nem történik az ököritőihoz hasonló katasztrófa. Tudok egy esetet, mikor gyilkosságot akadályozhatott volna meg a községi előjáróság, ha két markos rendőre lett volna, de nem volt, csak egy félkezű kézbesítő!

A csendőrök minden két hétben egyszer megjelennek a községben. De ők ki vannak tanítva, hogy a helyi rendészet elsősorban a községi előjáróság feladatát képezi, tehát a portyázás-

Fakult ruhákat

és butorkelméket
bármily színre fest és
legszebben vegyileg tisztít

Toriszay József

mű-, selyem-, ruhafestő, vegytisztító
Zalaegerszeg, Rákóczi-utca 9 sz.

től elfáradva, bizony nem sokat törődnek a tapasztalt dolgokkal. Sőt tudok egy esetet, amikor egy duhaj községben a buzgó őrsparancsnok sürűbben vezényelte ki esendőreit helyi szolgálatba s a szemle alkalmával a szakasparancsnok ezt kifogásolta. Persze, hogy a duhaj legények ennek nagyon örültek.

Ha új főszolgabíró jön egy járásba, pár évig próbál megküzdeni ezekkel a bajokkal. De mikor aztán tapintatosan tudtára adják, hogy »ne vonja el a esendőséget fontosabb közbiztonsági teendőktől,« abban hagyja a meddő küzdelmet, mert belátja, hogy bíróval, kisbíróval nem lehet közigazgatást csinálni. Aztán ő is úgy tesz, mint a jegyző, megelégszik akták elintézésével.

Szóval nálunk esendőség csak a városokban van s ennél fogva rend is csak ott van. Pedig mi még messze vagyunk Amerikától, ahol a nép maga gondoskodik magáról, közelebb vagyunk még Ázsiához s nagyon is nagy szükség volna hatósági gyámoklásra. Tessék csak bemenni egy sűrűbb lakosságú község udvarába, milyen közegészségügyi, tűzrendészeti stb. állapotok vannak ott. Tessék vasárnap este bemenni a korezmába, mi történik ott. Faluhelyen a részeg koldus megfagyhat az ut árkában, senki sem törődik vele. Tilos a koldulás, de azért ki merné a falun kolduló cigányasszonyt kikergetni a házából, pedig az lop is. A városi ember, ha baj van, egyszerűen rendőrt hív, de kit hívjon a falusi ember?

Németországban — pedig ott nagyobb a törvényisztelet, — minden faluban legalább egy esendő van, nálunk tíz falura esik 1 esendő.

A hatóság kötelességszerű gondoskodásával elejét vehette volna 350 ember tűzhalálának, ha falun volna egyáltalában hatóság. Pedig 350 ember léte vagy nem léte sokkal fontosabb, mint az önálló bank léte vagy nem léte. S azt hiszik, használt valamit az ököritői katasztrófa? Már azóta is volt alkalom meggyőződni, hogy nem használt semmit, meg minden tovább úgy, mint eddig.

Az Aldunán.

Én azt állítom, hogy az élet egyik legnagyobb gyönyörűsége: az utazás. Ha módomban volna, egész életemet utazással tölteném, míg végre aztán olyan helyre utaznék, ahonnan nincsen többé visszatérés. Világot látni! Megismerni a különböző népeket, szokásaikkal együtt; bémulni az emberi ész egyszerű alkotásait, elveszni a nyüzsgő, tolongó emberáradatban, esodálni a természet fenséges képeit, teleszívni a lelkünket a mult dicső emlékeivel, melyeket történelmi ereklyék, vadregényes várromok ébresztenek fel bennünk, csakis utazás által lehetségesek.

Az utolsó Nyárádyak.

Nagy volt a tekintélye a Nyárády-familiának a vármegyénkben. Az igaz, hogy belőle is került ki minden valamire való hivatalos embere a megyének. A familia esztől, az alispántól kezdve, le a familia póttájáig, az aljegyzőig, minden Nyárády a megye szolgálatában állott. Valamikor, labaneverő időkben a fringiót forgathatták úgy a kuruc Nyárádyak, miként az unokák most a pennájukat.

Igazi, vérbeli urak voltak ezek a Nyárády ivadékok, mulatók, vidám férfiak, kik örökös dinom-dánomban éltek le az életüket. Az ambíciós ősi Nyárády-kurciák három megye füstös képű cigányának adtak néha szállást és bizonybizony a szomszéd vármegyék gavallér urainak is csak a Nyárádyakhoz kellett bekopogtatniok, ha néha napján úgy Isten igazában ki akarták magukat vigadni.

Nagy is volt a népszerűsége a mulatók familiának. A megyénket már csak úgy hitták fönt a központban is, hogy a Nyárádyak megyéje.

De hát a kurucvérű familia rá is szolgált az elismerésre. Valóságos legendák kerengtek a Nyárádyak hivatalbéli pontosságáról, szigorú rendszeretéről. Virtust tudtak abból csinálni, hogy átdorbézolt éjszakák, hajnalba nyuló vigaságok után rideg, merev arccal rendezték az aktáikat és intézzék a vármegye ügyes bajos

A külföld művelt népei régóta ismerik az utazás megbecsülhetetlen fontosságát, azért lehet találkozni angollal, némettel, yankeével a föld minden zugában. A magyar még akar csak, vagy kezd utazni; de nehezen tudja megszokni az utazással járó fáradságot, pontosságot és sokszor bizony a nélkülözést. Azért tartom igen bölös intézkedésnek, hogy már az ifjúságot tanítsuk meg utazni, tanítsuk meg őket a magyar földnek és népeinek, közlekedésének, iparának és kereskedésének megismerésére közvetlen érintkezés útján, személyes impressiók, tapasztalatok alapján. És néhány esztendő óta az iskolák igen sok tanulmányi utat rendeznek. Némelyek nagyobb utra is merészkednek s már meg sem lepődünk, ha azt olvassuk, hogy ez vagy az iskola Konstantinápolyba, Berlinbe, Londonba vagy Párisba vitte növendékeit.

A mi iskolánknak — a felső kereskedelmi iskolának — 22 növendéke, 2 tanár vezetésével, hazánk egyik legszebb vidékének, az Aldunának meglekintését vette programjába. Ha van magyar ember, aki azt a vidéket még nem látta, nézze meg legalább egyszer életében, mert azt látni felér — magával az élettel.

Hűvös, borús márciusi hajnalon, amikor minden jóra való ember még az igazak álmát alussza, indultunk el a nagy, hosszú utra. Mindjárt az ut elején egy kedves nő ismerősöm, az ülhelyre tett kemény kalapomat »könnyű« súlyával agyonalapította; amit én minden bocsánatkérés dacára előjelnek vettem. És tényleg Győrben előzertem valóra vált. Egy tehervonat kisiklása és össze-törése következtében majdnem 3 óra hosszat vesztegeltünk. Egy óra hosszat azért, mert a tisztelt vasutas és póstás urak ennyi ideig vesztekedtek azon, hogy a keleti-expressz póstáját átrakják-e a mi vonatunkra vagy ne.

Az éhségtől elesigázva robogtunk be a magyar Párisba. Hogy mily érzéseket vált ki egy ily nagy város külső képe, óriási lármája, forgalma egy oly ifjú lelkéből, aki Egerezegei nagyobb várost még aligha látott, azt papíron leírni vajmi nehéz feladat volna. Siját ifjúkori impressióimra visszaemlékezve csak annyit tudok, hogy agyam egészen kábult volt, szellemi zibbadtságot éreztem, mintha az én multam nem is az enyém lett volna és végeredményében valamiféle csalódás-érzet ébredt fel bennem; mert én Budapestet ragyogónak, káprázatosnak, mesebeli tündérszáznak képzeltem.

Hogy farkasétvágyunkat teljes biztonsággal kielégíthessük, egy földünk vendéglőjét kerestük fel és a derék atyafi meg is hálálta figyelmün-

dolgait. Ritka megye is volt a miénk, valamelyes restanciát még fehér holló gyanúját sem lehetett fogni.

Hanem hát valahogyan változtak az idők. Mintha már az igazság istenasszonya kezében is másképp billenne a mérleg, mint hajdanán... Az igazi tehetségek elzültenek, vagy (tudja Isten, megbénítják őket.

A Nyárády-familia, mely gyökereit oly szilárdul belevágta a megyénk talajába, mintha pusztulna. A stréberek odatolakodnak mindenhová, belefurakodnak még a közigazgatásba is.

Ott fenn a központban mintha elvesztették volna az emberek a tisztánlátásukat. Mindenféle pity-poty emberek ülnek bele a hivatalokba.

A Nyárády-familiának már csak az emléke él. Mondják, hogy a legfiatalabb hajtása a tekintélyes familiának Pesten jogászokdik. Ez Iván. De él még Pál is. Ő, ez híres gavallér volt, az utolsó gavallér példány a familiából. Hanem hát ez meg elzülött valamerre.

II.

— Látja nagyságos ur azt a fiatal embert.

— Igen. Hát aztán?

— Az, tetszik tudni, Nyárády Iván.

— A csudába! Az a kopott, ványadt alak? Mega téved Ferenc.

A Sas kávéház főpincére tiltakozott.

Tűndőve néztem a kóruton tova cammogó,

ket azzal, hogy gyomrukra nagyon vigyázzot, nehogy elrontsuk, hát keveset adott, drága pézszükért. Még mindig korgó gyomorral és azzal az elhatározással mondtunk búcsút neki, hogy többé földihez, még jutalomdíjért sem megyünk étkezni.

A főváros szállásolt el bennünket egyik iskola tornatermében. Pompásan el voltunk látva mindennel. A fiuknak nagyon tetszettek ez a nem mindennapi helyzet és fáradság ide-oda, a 22 diák közül aligha 5 aludt, a többi az ifjúkor boldog gondatlanságában — pajkoskodott, hancurozott.

Másnap — a főváros legszebb látványainak futólagos meglekintése után — a délvidek leg-hatalmasabb metropolisába, Temesvárra utaztunk.

Mindnyájunkat meglepett nagy arányával, gyönyörű palotasoraival, élénk forgalmával és hatalmas iparával. A városnak 70.000 lakója van (Mehala hozzáesatolása óta), tehát az ország 5-ik városa (Szeged, Szabadka, Debrecen, Pozsony.) kb. 300 nagy ipartelepe vagy gyára van, úgy hogy bátran nevezhetjük a magyar Manchesternek. Temesvár legfőbb vágya, hogy lakosságban is, gazdaságban is legyűrje Szegedet. Az első az asszonyok, a második a férfiak vállalták magukra. Vajjon melyik fog előbb megvalósulni?

Fejlődésének egyik legfőbb akadálya a belső várost esillagalakban körül fogó régi várfalak. Ezeket azonban öfelsége engedélyével most mind lerombolják.

Gyártelepei közül meglekintettük az ország egyik legnagyobb gyufagyárát, mely 400 munkást foglalkoztat s naponként 300.000 doboz gyufát, csak 33 millió szálát készít. — D hánygyárában átlag 1700 munkás dolgozik. Nagy-részt leányok, asszonyok, férfi munkást alig látunk, hasonlóképpen a gyufagyárban is. Egy munkás napi keresete K 2-50—2-70, úgy hogy ha egy családban 3—4 leány van, aki dolgozik, az a szülőkre valóságos istenáldás.

Megszemléltük még a gyári városrészen fekvő gyapju fonógyárat, mely 150 munkást foglalkoztat s 4500 orsóval dolgozik; végül a kötött és szövött iparág gyárat, melyben 400 munkás dolgozik 140 kötő-szövő gépen s naponként 600 tuat szebbnél szebb harisnyát állít elő. Mindkét gyár új, teljesen modern berendezésű. Ezekben is nők, főképpen leányok dolgoznak. Általában ahol csak lehet, női munkást alkalmaznak, mert az olcsó és szorgalmas. Nem győztük eléggé bémulni, hogy az apró leánykezek mily hihetetlen gyorsasággal végzik pld. a gyufa berakást, csomagolást, a fonalak egyesítését, a szivarok készítését, a szivarka hüvelyek megtöltését stb.

elárvult alak után. Hát ez volna a híres familia utolsó hajtása? Ez a sápadt, öreges arcu, becsott mellű, roskadozva járó gyerek? Ez a husz esztendőös öreg ember? Bizony—bizony esenevész egy hajtás!...

Ferenc megrázta a gondolataimat.

— Ugy van nagyságos ur, sokat éjszakázik a szerencsétlen... Egyre iszik és hozzá koplal. Aztán köszönőkből él. Nekem is tartozik már sokkal, hanem én nem bánom. Hiszen úgy sem viszi sokáig...

— Szegény nyomorult!

— A mult héten itt volt, kérem nálunk. Reggel botorkált csak haza. Sokat ivott és odáig volt szegény. Ahogy kilépett tőlünk az utcára, valami bolond nőt kezdett dűnyyogni. Alig is lehetett hallani a nótázását a szerencsétlennel, hiszen már hangja sícs. De egy rendőr megballotta. Új rendőr volt, kérem én még addig nem láttam erre. Éppen ki akartam menni, hogy megkérjem, ne bántsa a szegényt, de nem tudtam mozdulni. Mintha lekötöttek volna egy álló helyembe. Csak álltam és kibámultam... De hát furcsa is volt!

— Na, na! Mi? — kérdeztem türelmetlenül, Ferenc megállott, mintha tanakodnék, hogy vajjon folytassa-e tovább.

— Bolond dolog. Ha nem én látom, el se hittem volna. Iván ur, már mint ez a sápadt, fiatalember, aki az imént erre ment, odaborult

Az egész napi folytonos járástól, a sok figyelemmel, a gyári gépek örökös forgásától teljesen kimerülve és elkábultan kemény ágyamon elgondolkodtam a technika nagyszerű haladásáról, az emberi elme bámulatos találékonyságáról, majd hirtelen eszembe jutottak az otthoniak, vajjon mit csinálnak s szánakoztam rajtuk, hogy mindezt a sok szép és tanulságos dolgot ők nem láthatják, nem élvezhetik.

S amikor az álmok világához igen közel jártam, eltáncolt előttem az a sok száz és ezer dolgozó kis női kéz s eltűnődtem: ez mind férjet akar majd boldogítani?

* * *

Másnap kora hajnalban, mintegy parancsszóra, egyszerre talpon voltunk. Nem csoda, utunk legsebbe részének, a Kazán-szorosnak megtekintésére voltunk indulóban. Bázisig vasúton mentünk. Itt már várt bennünket a szép és károsu „Margit”, hogy keresztül vigyen bennünket a világhíres szoroson. Kissé borús, szeles idő volt s így ha fáztunk is, de élvezhettük a Duna igen erős hullámverését és nagyszerű hóbörgését. Jobb oldalon a szerb hegylány, baloldalt az erdélyi havasok meglehetősen magas végnyulványai szorítják össze a Duna medrét. Igazi pompájában csak nyáron lehet ez a vidék. A hús Dunát, a tölgy és bükkel koronázott hegyoldalak teszik a szemnek és tüdőnek kellemessé, élvezetessé. Kora tavasszal meg a kopárságával, zordonságával köti le teljes mértékben a néző figyelmét. Hajónk méltóságteljesen siklik tova a habzó és hullámzó vizen, közben hol a szerb, hol a magyar partokon kiköt és rakja le és fel az árukat, jobbra a szerb parasztságot. A parasztok a fedélközben huzódnak meg és élvezettel hallgatják egyik társuknak a „gajdos”-nak igazán mondva „gajdolását.” De nekik ez a zene szép, sőt szebbet el sem tudnak képzelni. Minden táncmulatságon, lakodalmon a gajdos a cigány s minél több a gajdos, annál előkelőbb a mulatság. Szegény, nagyon szegény és tudatlan lehet a szerb nép, kinézésük és ruházatuk legalább azt mutatja.

A hajós hívja fel figyelmünket. »A balparton kezdődik a Széchenyi ut!»

Az elmúlt évszázadnak ez a megcsodált alkotása, mely sziklába van vésvé és Széchenyi István gróf kezdeményezésére és akarataiból 1834-től 1837-ig épült.

E ponttól kezdve mindkét oldalon egymást váltják az érdekes várművek, történelmi múlt maradványok. Egy helyen a Duna vizében emelkedik a Babukáj-szikla, melyhez igen sok monda, rege fűződik.

E sziklától kezdve válik különösen érdekessé a rendőr nyakába. Az meg vissza ölelte. Nekem az egész olyan furesznek tetszett!

— Talán mind a ketten részegek voltak.

— Dehogy! A rendőr, tetszik tudni, Pál ur volt. Az a híres gaviellér. Az alispánnak fia.

— És persze ráismert az unokaöccsére...

— Ugy látszik. Valamit beszéltek aztán. A rendőrnek, már mint Pál urnak az arcán egy köny pergett le lassan. Jól láttam. Megfogta az unokaöccse kezét és szomorúan, hosszasan nézett a szemébe. Iván ur végül lesütötte a fejét és hallgatott. Mint egy bűnös úgy állott ott. Pál ur pedig fölsóhajtott és aztán rámutatott a mellére, arra a réztáblára, melyen a száma volt. Talán azt mondta ezzel:

— Látod, ide jutottam!...

Az a szegény fiú motyogott valamit. Olyan keserves volt nézni nagyságos ur, hogyan szepesgett. Én úgy megsajnáltam. De Pál ur arcán egyszerre megkeményültek a vonások, a szemében valami hideg, kegyetlen láng gyúlt ki s durván ragadta meg az Iván ur karját. Igen, megragadta és eltaszította magától. Aztán erősen osengett meg a hangja, amint rádörgött Iván urra:

— Most pedig takarodj haza! Egy-kettő! Ha még egyszer az utcán éjszaka találalak részegen, bekísérlek! Érted? Nincs kivétel! Egy-kettő!

a Kazán-szoros. Öt-hatszáz méter magas sziklafalak hol összeszorítják a medret, hol kiszélesítik. Néhol sziklázatok veszélyeztetik az utazást, de kis vörös cölöpök figyelmeztetik a kormányost a jó útra.

Már körülbelül 3 óra hosszat haladunk a vizen, amikor a Grében hegy benyulva a Dunába, annak medrét ezer méterről hirtelen 400 méterre szorítja össze. Itt kezdtek meg 1890-ben a Duna szabályozásának munkáját. E hegyfölkől 150 méter szélességben robbantották fel a sziklázásokat és a kapott mérhetetlen kőtelet használták fel a Duna medrének szabályozására, úgy hogy innen kezdve Orsováig még 2 óra hosszán teljes biztonságban haladhatnak a hajók.

Még néhány perc s a természet legnagyobb-szerű alkotása tárul szemünk elé. A Sterbec hegy a szerb parton 700 méter magas sziklafalával 170 méternyire szorítja össze a Duna vizét s itt vele szemközt a balparton van beillesztve a hegyoldalba a Széchenyi- emléktábla, hogy örök időken át hirdesse a legnagyobb magyar egyik legnagyobb alkotását.

A Kazán-szorosba érkezünk. A meder egészen szűkre szorul, de mélysége 50-60 méter. A természet nagyszerű alkotásai ellenálhatatlan erővel ejtik hatalmukba az embert s míg a roppant nagy mélységnek a megsejtése megbor-zongat, emelkedett lélekkel nézünk a bükk- és tölgyfával borított hegyekre, amelyeken itt ott nagy tisztások tűnnek elő a sötétzöld falakról s amelyek ormán sasok kóvályognak, lassan, méltóságteljesen...

Dubon községnél ér véget a Kazán-szoros felső része, itt hirtelen tő alakulása lesz, majd újból összeszorul s kezdődik a szoros alsó része. Mindkét parton láthatók a rómaiak idejéből fennmaradt sziklabevégások. Ezekre tették a gerendákat az átvonuló sereg számára. A szoros végén van a híres Traján emléktábla.

Kiértünk a szorosból. Szóltanul, a látottak hatása alatt szinte megbűvölten állok a hajó orránál, mialatt gondolatsám messze, a budai hegyek felé kalandozok... s nem veszem észre, hogy megérkeztünk a legutolsó magyar állomásra — Orsovára.

Folyt. köv.

Választási mozgalmak.

A zalaegerszegi választókerületben szűkösben hosszában hangzik gróf Batthyány Pál neve. Jelölését általános lelkesedés fogadta. Amint megjelentek az első falragaszok, amelyek a függetlenségi és 48-as párt jelölését tudatták, min-

Iván ur egészen összeszűgödött és alattomosan, sunyin támolygott végig a falak mellett. Pál ur elkísérte a sarokig. Még ott is utána kiáltott a szerencsétlennek, hogy csendesen viselkedjék. Aztán visszaindult. Ugy bánt az unokaöccsével, mintha idegen let volna.

Hanem, ahogy visszajött, megint megváltozott Pál ur. Laasan, roskadozva lépkedett, mintha nagy, szöges csizmái mázsányi suliyal nehezednének a lábára s ott, a tulsó oldalon neki támaszkodott a hirdetési oszlopnak. Sokáig nézett így mereven maga elé s végül, jól láttam, a szeméből egy könny omlott ki, mely lassan pergett végig a mellén levő réztábla számozott, sárga lapján...

Ferenc elhallgatótt itt és kérdő tekintettel, várakozóan nézett rám. Nem értette egészen Nyárády Pál viselkedését és mintha magyarázatot várt volna tőlem.

— Vajjon utoljára mért volt olyan kegyetlen az Iván urhoz? — kérdezte elgondolkozva.

Ezen tűnődtem én is és aztán elvonultak előttem a Nyárádyak komor, rideg, legendás alakjai, amint átderbözött éjszakák után rendezik aktáikat és ime magam előtt láttam a Nyárády-család hagyományos kötelességérzetének szomorú, gyászos — utolsó legendáját.

Pakots József.

den faluban szájról szájra járt a hír s megindult a szervezkedés. Alig van ma már a kerületnek olyan községe, amelyben a néppárti hangulat le ne lohadt volna. A nép siet a függetlenségi párt zászlója alá s biztosra vehető, hogy ez az ős függetlenségi kerület visszatér régi hagyományaihoz.

Gróf Batthyány Pál — fájdalom — a szemén végrehajtott műtét miatt még gyengélkedik s egy ideig nem látogathatja meg a községeket, amelyeknek népe már alig várja. De mindenütt lelkes hívek állnak őrt; több községben pedig a nép maga, minden agítással, buzdítás nélkül szervezkedett és teljesen elfordult a néppárttól.

Farkas Jóska beszámoló útjában hűvös fogadtatásra talált. Itt ott barátságtalan hangok is hallatszottak. Szepetken csak kevesen hallgatták meg s a beszámoló után a polgárság vezetői sürgönyileg tudatták a függetlenségi és 48-as párt vezetésével, hogy gróf Batthyány Pált támogatják.

Zalaegerszegen már kitűzték a Batthyány zászlókat s megjelentek az első kortesnők, amelyet csakhamar minden faluban énekelnek.

A nagykanisai kerületben Vizlendvay Sándor még mindig vonakodik a jelöltséget elvállalni. Amint írják, Vizlendvay jelölése az egész kerületben osztatlan lelkesedéssel találkozott s vasárnap nagy küldöttség megy Duzsnakra, hogy Vizlendvay Sándort a jelöltség elfogadására bírja.

A letenyei kerületben a néppárt mozgolódik. Szabó Albert néppárti jelölt itt ott megpróbálkozott, de nem fogadták szívesen. Dr. Zalan Gyula munkapárti jelölt hallgat. Dobrovics Milán pozíciója rendületlen.

A baksai kerületből azt az értesítést kaptuk, hogy Stádel János megválasztása bizonyos. A nép teljesen elfordult a néppárttól s nagy örömmel fogadta Stádel János fellépését, aki a kisgazdák körében — az ezek érdekében kifejtett tevékenysége révén — nagy népszerűségnek örvend. Stádel már bejárta a kerület nagy részét; mult héten programbeszédet tartott Baksán, Zalaövön és Csesztregén s mindenütt lelkesen fogadták. Darányi Ferenc a talajt teljesen elvesztette. Baksán programbeszédét el sem mondhatta; olyan fülsikettő láрма, szipolás és abcugolás volt, hogy szóhoz sem juthatott. A munkapártnak talaja egyáltalában nincs.

Az alsólendvai kerületben a függetlenségi párt által jelölt Szinéry Gusztáv még nem indította meg az akciót, Nyáry Béla népszerűségét teljesen elvesztette s a kerületet a függetlenségi párt részére nem volna nehéz visszahódítani.

A csáktornyai kerületben Filipics Lajosnak s a keszthelyi kerületben gróf Batthyány Józsefnek ellenjelöltje ezideig nincs.

A tapolcai kerület függetlenségi és 48-as pártja mozdulatlan. Darányi Ignác az egyedüli jelölt.

A szentgróti kerületben Dr. Robitsék Ferenc néppárti kísérletez, de Eitner Zsigmonddal szemben a legkisebb eredményt sem tudja elérni.

A kerület függetlenségi és 48-as pártja április 5-én Sümegen a lövölde kertjében a választópolgárok nagy részvételével népgyűlést tartott. Elnökké egyhangulag Bogay János csabrendeki földbirtokost választották meg, aki hosszabb beszéd kapcsán a kerület volt képviselőjét, Eitner Zsigmondot ajálotta jelöltül. A gyűlés viharos éljenzéssel fogadta az indítványt s száztágu küldöttséget menesztett Eitnerért. Mikor Eitner a küldöttség élén megjelent, a polgárság meleg szeretete, szünni nem akaró zajos éljenzéssel üdvözölte őt, aki nyolc évi képviselői működésével a népet teljesen a maga részére hódította. Eitner mélyen meghatva fogadta a lelkes óvációt, majd megköszönve a felajánlott jelöltséget, nagy tetszéssel kísért beszédében fejtegette a válságos politikai helyzetet s kijelentette, hogy a függetlenség zászlaja mellől soha el nem tántorodik. Eitner nagyhatású beszéde után a közönség ismételtén biztosította őt tántoríthatatlan bizalmáról. Ezután a párt végrehajtó bizottságát alakították meg. Elnök Bogay János (Csabrendek.) A tisztított a kerület községeiből száztöven tagu bizottsággá egészítik ki, hogy a választás küzdelmét vezetve, a függetlenségi párt zászlaját Eitner Zsigmond népszerű nevével biztos diadalra juttassa.

Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közleményei.

Jegyzőkönyv,

felvétel a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület
1910. évi március hó 30-án Zalaegerszegen
tartott rendes közgyűlésében.

Jelen voltak Hertelendy Ferenc főrendiházi tag, g. e. elnök elnöklété alatt: Árvay Lajos, Bosnyák Géza, Dezső Béla, Elek Ernő, Eitner Sándor, Farkas József, Fitos Márton, Flanderffer Ignác, Hayden Sándor, Kayser Vilmos, Kis Gábor bíró (Pötréte község), Kőcza János, Koller István, Malatinszky Ferenc, Mesterházy Jenő, br. Putthaény Géza, ifj. Skublics Imre, ifj. Szily Kálmán, Szücs Dezső, ifj. Tarányi Ferenc dr. egyesületi tagok és Sárközy Viktor g. e. titkár. Id. Stádel János távollmaradását táviratilag kimentti.

Elnök a megjelent tagok üdvözlésével a közgyűlést megnyitja. Annál nagyobb örömmel üdvözlözi a tagokat, mert a politikai ténykedéstől felszabadulva munkásságát az egyesületnek s annak felvirágoztatásának szentelheti. Kéri a tagokat, hogy az ezen tevékenységében hathatósan támogassák szíveskedjenek.

Ugy az egyesek, mint a nemzet anyagi ereinek szaporodásával lehet csak boldogulni. Ha részvétlenséggel találkozunk, eredményt elérni nem lehet; eredményre csak akkor lehet számot tartani, ha minden mellékleteket félretéve, a munkából mindnyájan egyformán kivesszük a részünket.

Azzal jön vissza az egyesületi tagok körébe, hogy félre téve a mellékleteket, tevékenységünkkel, a gazdasági egyesület útján, vivjük ki magunknak azt a helyet, amely hely a gazdasági társadalmat mint vezető elemet megilleti.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Dezső Béla és Flanderffer Ignác urak kéretnek fel.

I.

Elnök felhívására titkár az 1909 évi működéséről szóló elnöki jelentést felolvassa, melyet a közgyűlés tudomásul vesz.

II.

A számvizsgáló bizottság jelentésének előterjesztése után titkár megjegyzi, hogy a kiadási költségek az egyesületi külső kert kerítésének újrakészítése (672,24 K) s az egyesületi háznál levő oloset kijavítása, illetve átalakítása, új padlásfeljártat készítése (407,53 K) által származó kiadási tételekkel — melyeket a közgyűlés határozatában a számvizsgáló bizottság által összeállított költségelirányzathoz esatoltatni kér — összesen 13809,77 koronára emelkednek.

A bevétel 10780,46 koronát tesz ki, úgy hogy 3029,31 korona fedezetlen összeg marad, amelyet a földművelésügyi kormánytól nyerendő államssegéllyel kell fedezni.

Közgyűlés a számvizsgáló bizottság előterjesztése akként határoz, hogy a Honella Herman, Talabér László és Ziegler Kálmán tagok után fenálló tagdíjhátralék befizetésére nevezettek, illetve jogutódikat levéltel felszólítja.

Felszólítandó továbbá Boshán Gyula egyesületi ügyész, hogy a közgyűlési határozatokat hajtsa végre s ezek eredményéről időről időre számoljon be a közgyűlésnek.

Felszólítandó továbbá Fitos Márton egyesületi pénztárnok, hogy a tagdíjak befizetésére vonatkozólag tartson fenn állandó összeköttetést az egyesületi ügyésszel, úgy hogy a hátralékok esetleges közvetlen befizetéséről ő is tudomást szerezhesen.

A költségelirányzatra vonatkozólag a közgyűlés akként határoz, hogy a bevételekből a pénzkészlet förlendő, mivel az tényleges bevételt nem képez. Fentiek alapján a bevételi összeget 8720 koronában állapítja meg.

A kiadási tételeknél törölni rendeli a lapkiadásra felvett nagyobb összeget, miután arra a f. évben szükség még nincsen, ellenben hozzácsatolni rendeli a kertkerítés és oloset átalakításból származó 1079,77 korona kiadást. A kiadási tétel fentiek figyelembe vétele mellett 11809,77 koronára rug.

A bevétel és kiadás közötti különbözet, vagyis 3089,77 korona hiány fedezésére pedig államssegély kérelmezését elhatározza.

Végül a közgyűlés elrendeli, hogy a számvizsgáló bizottság a költségvetést ezentul mindig az őszi közgyűlést megelőzőleg szerkessze meg, hogy az esetleges változásokhoz mért, szükségletekről kellő időben gondoskodni lehessen.

Az állatdíjazásokra közgyűlés a költségvetésileg felvett összegből egyelőre 600 koronát utal ki.

III.

Öccellentája Darányi Ignác volt földművelésügyi miniszter Hertelendy Ferenc egyesületi elnök urhoz címzett levélben bucsuzik el az egyesülettől, megköszönve ama buzgó és hazafias támogatást, amellyel az egyesület a vezetésére bízott ministerium ügyeinek gondozására irányzott törekvéseit előmozdítani segítette.

Közgyűlés elhatározza, hogy a volt minister-től meleghangú levélben fog bucsut venni.

IV.

Gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter tudatja az egyesülettel kineveztetését. Kéri az egyesület támogatását s egyúttal kilátásba helyezi, hogy az egyesület közhasznú tevékenységének előmozdítására mindig meg fogja ragadni az alkalmat.

Koller István jelzi, hogy felszólalása a politikai magatartást nélkülözi. Segíts magadon az Isten is megsegít elvét valva, igaznak kell elismerni az elnök által megnyitott beszédében hangzottatott ama tételt, hogy csak az a nemzet boldog, amelynek anyagi jóléte van. Ez igaz is, mert aki szegény, az mindenre kapható. A most bezáródott parlamentnek mindenre volt ideje, csak épen a gazdasági érdekek istápolására nem, ez okból is addig, amíg az ujonnan kinevezett miniszter törvénysértést nem követ el, reményel néz működése elé.

Bosnyák Géza felszólalásában szintén mellőzni akarja a politikát. Koller szavait cáfolja, mert szerinte a parlament alkotott, mert ha ezt nem tette volna, nem bucsuzna az egyesület tőle meleg hangú átiratban.

Hogy Serényi működése elé bizalommal nézhetne, nem hiszi, mert Serényi mint a kereskedelmi érdekek szószólója ismeretes. Nem mondhat más, mint hogy a leirat adactba tétessek.

Farkas József felszólalásában jelzi, hogy ő sem néz reménytel a kormány működése elé, hanem indítványozza, hogy a földművelésügyi miniszterhez intézendő feliratban az juttassék kifejezésre, miszerint az egyesület őt közhasznú tevékenységében támogatni fogja.

Közgyűlés az elnök által elrendelt szavazás alapján a Farkas József indítványát fogadja el.

V.

Az O. M. G. E. átiratban szólítja fel az egyesületet, hogy a Balkán államokkal kötendő kereskedelmi szerződések tárgyában foglaljon állást s ez ügyre vonatkozó határozatát közölje egy a kormányval, mint az Omgé-tel s kérje fel az országgyűlési képviselőket a határozat hathatós támogatására.

Mint hogy a kormány terve a Balkán szerződések tekintetében előtűnk most már ismeretes, t. i. hogy azt rendeltéleg életbeléptetni nem fogja, titkár indítványozza, hogy oly értelemben írjon fel az egyesület a kormányhoz, miszerint a Balkán szerződések együttes letárgyalását s a tervezett 50.000 darab szarvasmarha, 120.000 drb sertés és 100.000 drb jubban megállapított maximális contingensenek szigorú betartását a magyar gazdaságok létérdekében fekvőknek tartja s a kormányt ezen kívánalmak és gazdasági érdekek figyelembe vételére felkéri.

Közgyűlés az előterjesztést elfogadja.

VI.

Az 1909 évi március hó 26-án tartott egyesületi közgyűlés (jegyzőkönyv XII. §.) akként határozott, hogy az Omgé által indított ama mozgalmat, amely az egyesületi titkárok részére nyugdíjat van hivatva biztosítani, helyesli s a tervezet szerinti évi 6%-os hozzájárulást a nyugdíj alapra befizeti.

A megkeresés, illetve határozat meghozatala óta a nyugdíjintézmény létesült. A földművelésügyi miniszter Darányi Ignác, még a múlt év őszén 10.000 koronát utalványozott az alapra, mint első évi hozzájárulást s a nyugdíjintézet a „Mezőgazdasággal és Erdészettel Foglalkozók Nyugdíjintézete” kötelekké n, mint külön alosztály működését megkezdte.

Az intézet, a vele közölt előbbi határozat alapján felszólította az egyesületet, hogy a meg-

állapított 6% hozzájárulás fejében fizetendő 180 korona évi összeg első negyed részét fizesse be.

Közgyűlés az előbbi határozat alapján, a költségvetésbe is felvett 180 korona összeg folyósfát elrendeli.

Ez alkalommal titkár jelenti, hogy dr. gróf Almásy Imre a Jász-Nagykun-Szolnokvármegyei Gazdasági Egyesület elnökének előterjesztésére nevezett egyesület elhatározta, hogy a titkári nyugdíjhoz 10%-al hozzájárul, s egyúttal felkéri a többi egyesületet hasonló határozat hozatalra.

VII.

Az 1910 évi állatdíjazások, a földművelésügyi kormányhoz államssegély megadása iránt már benyújtott kérvény alapján Zalaapáti, Galambok, Zalaistván, Alsólendva, Légrád és Nyírad községekben tervezetnek megtartatni.

A tervezet tudomásul vétele mellett kéri a közgyűlést, hogy az állatdíjazás odijaira a költségvetésbe felvett 600 illetve 1000 koronát kiutalni s az állatdíjazások előkészítésével a titkár megbizni s azok határidejéül a f. évi augusztus hó utolsó és szeptember hó első napjait megjelölni kegyeskedjék.

Közgyűlés a tervezetet elfogadva az előkészítő munkálatokkal a titkár megbizta, egyúttal elhatározza, hogy az állatdíjazások helyének és idejének megállapítására a nyári közgyűlésen hozandó határozattal fog intézkedni.

VIII.

Badacsony hegyközség f. évi március hó 31-én, április hó 1-én és 2-án Badacsonyban borvásárt rendez, amelyre az egyesületet is meghívja.

Titkár kéri a közgyűlést, hogy az egyesületnek a badacsonyi borvásáron való képviseltetéséről gondoskodni szíveskedjék.

Közgyűlés a borvásáron való képviselőtérre báró Putthaényi Gézát kéri fel.

IV.

Zalaegerszeg rendezett tanácsú város polgármesteri hivatala előterjesztést tesz, hogy az egyesület tulajdonát képező ugynevezett külső kert a régi lóvásártérrel cseréltessek.

Közgyűlés elrendeli, hogy az iratok az e előből kiküldött bizottság elnökének adassanak ki, aki a telket megvizsgálva, a tapasztalatról tegyen a legközelebbi közgyűlésen a bizottság határozata alapján jelentést.

X.

Titkár jelenti, hogy az egyesületi kert eladásából származó, Zalaegerszeg rendezett tanácsú város ellen fennállott 7472,48 korona és a Stetka Péter és Schmid József ellen fennállott 1718,77 korona tőkekövetelések az 1906, 1907, 1908 és 1909 évi hátralékos kamatokkal együtt befolytak s így a telek eladása végleges lebonyolítást nyert.

Egyúttal jelenti, hogy ifj. Stetka Péter az egyesületi kertből megvett telek vételárának lefizetésére halasztás iránt kérvényt adott be, mely kérvény fentiek alapján tárgytalanná vált.

XI.

Böröndy János azon kérelemmel fordul az egyesülethez, engedtessek meg neki, hogy az egyesület külső kertjét körülvevő új sodronykerítést oly terjedelemben, mint ameddig az udvara ér, az egyesületi kerítés oszlopain díszkával burkolhassa.

Tekintettel arra, hogy nevezett a kerítés jókarban tartására vállalkozik, titkár indítványozza, hogy a kérelemnek hely adassék.

Közgyűlés a kérelemnek hely adva, oly feltétel alatt engedi meg a kerítés burkolását, hogy kötelező nyilatkozatban Böröndy János elismeri, miszerint ezen engedélyből semmiféle jog nem származhatik, s hogy az egyesületnek jogában áll az engedélyt bármikor megvonni s köteles az egyesület kívánására a kerítést bármikor 48 óra alatt eltávolítani.

XII.

Elkán Sándor azon ajánlatot teszi, hogy az egyesület műtrágya szükségletét az általa képviselt nordenhám gyárból szerezze be.

Mint hogy nevezett határozott ajánlatot nem tesz s mivel általánosan ismert tény, a műtrágyákat egyes esetekben adja csak fél fillérrel olcsóbb árban, mint a kártel; Mint hogy a szállítás biztonságára, az anyag jószágára vonatkozólag különös biztosítékot nem nyújt, illetve peres esetekben a drága külföldi bírói eljárásnak

tenné ki a feleket s a megítelt követelések behajtását kétségessé teszi a külföldi gyárakkal való összeköttetés, miután az 1895 évi XLVI. toikk rendelkezései a külföldi állampolgároknak nézve nem irányadó; titkár indítványozza, hogy a tervezet elejtesse s legfeljebb a jövő év folyamán vétesse tekintetbe, amidőn az egyesületnek módjában lesz nagyobb, circa 100 waggon műtrágyára a megrendelést összegyűjteni, amidőn is ily nagy mennyiséggel érdemes lesz külföldi, kartelen kívüli gyárakkal érintkezésbe lépni.

Közgyűlés az előterjesztést változatlanul elfogadja.

XIII.

A Fehérmegyei Gazdasági Egyesület átiratban keresi meg az egyesületet, hogy az Omge-nek a Műtrágyák Értékesítő Szövetkezettel kötött szerződésének felbontását s a műtrágyák-bani szabad versenyt szorgalmazza.

Ezen ügy időközben a Köztelekben is tárgyalatott, ahol a vélemények az Omge eljárásának helyessége felett teljesen kialakultak.

Az Omge gyűlésén leszűrt tapasztalatok alapján, minthogy a szerződés megszüntetése azt a befolyást is, amit a gazdaközönség az Omge útján a kartelekre gyakorol, szintén megszüntetné s így a kartellnek az árak megszabásában teljes szabad kezet adna; tekintettel arra, miszerint a külföldi szabad verseny csak az ország nyugoti részeiben érvényesülhet s annak hatása csakis úgy érezhető, ha az Omge kiküldöttjei a szabad verseny befolyását a Műtrágyák Értékesítő Szövetkezettel érvényre juttatják:

Indítványozza, írjon fel az egyesület az Omge-hez s kérje fel, hogy eddigi ellenőrző tisztét a MÉSz.-nél még fokozottabb mérvben teljesítse tekintettel a külföldi szabad versenyre, hasson oda, hogy annak ármérsékelő hatása ne csak a Dunántul, az ország nyugoti részeiben, de az egész országban — a távolsági viszonylatokra való tekintettel — érvényre jusson.

Közgyűlés az előterjesztést egyhangulag elfogadja.

XIV.

Heimler Manó tudatja, hogy Varasdon cukorgyár létesül. Felkéri az egyesületet, hogy a létesítendő cukorgyár részére recompensatio ellenében kössön szerződéseket.

Az egyesület a megkeresést tudomásul véve, annak végrehajtását akadályokba ütköznek találja.

XV.

Aradvármegyei Gazdasági Egyesület átiratban keresi meg az egyesületet, hogy írjon fel a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez s keresse meg, hogy az egyesületi székházak állandó adómentességét — a mostani ideiglenes adómentességgel szemben — a pénzügyi kormány-nál eszközölje ki.

Közgyűlés az átirat tudomásul vétele mellett elrendeli, hogy hason szellemben felirat intéz-tessék a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez.

XVI.

Nógrádvármegyei Gazdasági Egyesület az olcsó marhasó árának egységes megállapítása tárgyában a földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszteriumokhoz intézendő felterjesztés meg-tételére szólítja fel az egyesületet.

Minthogy a sótermelés ugyanis állami monopólium, célszerű lenne, ha annak ára hatóságilag megállapíthatnák az egyes vidékekre nézve, azonban az ár egységességét titkár nem véli célszerűnek, minthogy egyes vidékeken a só ára indokolatlanul ezáltal felemeltetnék s a bányákhoz közelebb fekvő gazdaságok sérelmet szenved-nének.

A méltányos vasuti fuvar ellen egy gazdának sem lenne kifogása, azonban kívánatos, hogy az államvasutak a marhasót a legnagyobb kedvezmény mellett szállítsák. Indítványozza, hogy a marhasó árának megszabása végett írjon fel az egyesület a pénzügyminiszteriumhoz, nehogy az, állami egyedáruság létre alkú tárgyát képező, mintegy piaci cikk legyen.

Közgyűlés az előterjesztést elfogadva, elhatározza, hogy a marhasó vidékenkénti egységes árának megszabása végett a pénzügyminiszteri-umhoz felir.

XVII.

Peest-Pilis Solt-Kiskun vármegyei Gazdasági Egyesület átiratban keresi meg az egyesületet,

hogy a galambtenyésztők neveit s az azok által szállítható galambok számát vele közölje.

Ugyanis a galamblovó versenyekhez sok galamb szükségeltetik s ezek nagy száma a külföld-ről lesz behozva, holott a szükséglet itthon is fedezhető volna. A galambok darabjéért az egyesület fizet 70—90 fillért.

Közgyűlés a megkeresésnek a lapban való közzétételét elrendeli.

XVIII.

A Magyar Gazdaszövetség körlevélben keresi meg az egyesületet, hogy a »Barázda« című ujság megindíthatása céljából 10 korona alapítványi összeget fizessen le s a lap legalább 40 példányára (41-60 korona árban) fizessen elő.

Közgyűlés anyagi erő hiányában a megkeresésnek eleget nem tehet.

XIX.

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége az igazgató-választmányba a lejárt mandátumu kiküldöttek helyett az újabb kiküldendő tagok megnevezését kéri.

Közgyűlés az eddigi delegáltakat, Koller István, Bogyay Máté és Sárközy Viktor személyében nevezi meg, mint akiket az igazgató-választ-mányba megbízottakul ismételtén kiküldi.

XX.

A magyar, német és osztrák méhészek 55. vándorgyűlésének irodája kéri, hogy a vándor-gyűléssel kapcsolatos kiállítás (méhészeti) díjainak szaporításához az egyesület adományával járuljon hozzá.

Közgyűlés a kiállítási díjak céljaira 20 koronát adományoz. Együttal utasítja a pénztárt, hogy elnöki utalványozás nélkül, a közgyűlési határozat alapján a megszavazott összeget fizesse ki.

XXI.

Földművelésügyi miniszter tudatja, hogy a katonai élelmészeti raktárak korpa-készletéből nem engedhet át az egyesületnek.

Tudomásul szolgál.

XXII.

Földművelésügyi miniszter tudatja, hogy a katonai pótlovak avatásánál a szürke színűek ezentul nem küszöböltenek ki, hanem a megvásárolhatók száma %-okban lett megállapítva.

Titkár jelenti, hogy az egyesület ez értelmű felterjesztése óta tudomása szerint assentáltak már szürke színű pótlovak, hogy azonban milyen a százalék arány, amelyben a szürke színű lovak assentáltak, sem a leiratban nem foglaltatik, sem neki arról tudomása nincs.

Közgyűlés a leiratot tudomásul veszi.

XXIII.

Földművelésügyi miniszter tudatja, hogy a göcseji kisgazdák tanulmányi kirándulásáról készített és hozzá felterjesztett számadást helyes-nek találta.

Tudomásul szolgál.

XXIV.

Földművelésügyi miniszter tudatja, hogy a méhészeti szaktanítói kerületek beosztását megváltoztatta s hogy Zalamegyét a pápai kerületbe osztotta be, ahova Pataki Bélát vándor szak-tanárnak kinevezte.

Közgyűlés a leiratnak a lapban való közzé-tételét elrendeli.

XXV.

Földművelésügyi miniszter tudatja, hogy gazdasági szakoktatási központi bizottságot szervezett.

Közgyűlés a bizottság szabályzatának a lapban való közzétételét elhatározza.

XXVI.

Közgyűlés jelenti, hogy a nagykanizsai, sümegi, paesai és novai gazdakörök 1907. évi számadá-saikát és 1910. évi költségvetéseiket beterjesztették.

A Sümegi Gazdakör a biztosítási jutalékban való részesedést kívánja a kör tagjaira is kiterjeszteni.

A számadások tudomásul vétetnek, míg a biztosítási jutalékokra vonatkozó kívánság az Első Magyar Általános Biztosító Társasággal való szerződés megújítása alkalmával fog tárgyalatni.

XXVII.

Rác Lajos debreczeni gazdasági egyesü-leti titkár tudatja, hogy Veréb István egy cél-

szerű permetezőt talált fel, amelyet hajlandó a feltaláló személyesen az egyesület tagjainak be-mutatni.

Közgyűlés a közlést tudomásul véve, fel-találót utasítja, hogy találmányát a tapolezai vincellériskolánál mutassa be.

XXVIII.

Szöke Kálmán gazdaköri elnök tudatja, hogy Murakeresztur—Kollátszeg községben gazdakör alakult.

Tudomásul szolgál.

XXIX.

Lachmann József miskolci gazdasági szak-tanár »A legelők ápolása, javítása és berende-zése« című művének nagyobb példányszámban való megrendelésére szólítja fel az egyesületet.

Anyagi fedezet hiányában közgyűlés a meg-keresésnek nem tehet eleget.

XXX.

Gruner Károly egyesületi tag kéri, hogy a Pötréte község részére bikavásárlás céljából kilátásba helyezett 10% vételár megtérítést egye-sület fizesse meg.

Titkár jelenti, hogy az 1907. évben egy bika beszerzésére 10% kedvezmény a községnek oly módon helyzetetett kilátásba, hogy az esedékes-ség idején, félévénként, az egyesület a vételár-hoz 10—10%-kal hozzájárul.

Annak idején a község egy bikára kért kedvezményt, tényleg azonban kettőt vásárolt s így nem egy bika után a 60 korona kedvezményt, hanem 2 bika után 120 koronát kér a község.

Koller István felszólalása után, méltányolva azt, hogy a község leégése folytán a lakosság nagy kárt szenvedett, közgyűlés elhatározza, hogy Pötréte községnek két beszerzett bika után a 10—10% kedvezményt, vagyis a 120 koronát megadja.

Együttal utasíttatik a pénztár, hogy elnöki utalványozás nélkül, a közgyűlési határozat alap-ján fenti összeget fizesse ki.

XXXI.

Tagsági ügyek: Titkár jelenti, hogy Talabér László egyesületi tag elhunyt, Szezemsky Gyula az egyesületi tagok sorából való kilépését bejelenti.

Uj tagul jelentkezett Gyömörey Sándor. Bottka Lajos és Bottka Andor, Bottka János és Bottka Mihály után az alapító tagsági jog-nak rájuk való átruházását kérelmezik.

Zsiga Mihály tagdíjért lett perelve s a fel-merült költségeket nem akarta megtéríteni, arra halasztást kért. Egy paesai gazdaköri határo-zatra való hivatkozással a költségek megfizetése alól való felmentését kéri.

Közgyűlés Szezemsky Gyula kilépését nem veszi tudomásul, miután tagsági kötelezettsége csak 1912-ben jár le.

Bottka Lajos és Bottka Andor kérelmét csak annyiban teljesítheti, amennyiben csak Bottka János után ruházható át az alapító tagsági jog még pedig arra, akit az elhunyt végrendeletileg erre kijelölt, ennek hiányában arra, akit az örökösök mint a tagságra jogosultat megneveznek.

Zsiga Mihály ügyében akként dönt a közgyű-lés, hogy a kérelemnek indokainál fogva helyt ad. Utasítja azonban a pénztárt, hogy a peresített tagdíjakra nézve állandó összeköttetést tartson fenn az egyesületi ügyéssel s azok be-folyásáról öt esetenként haladéktalanul értesítse.

XXXII.

Titkár bemutatja a földművelésügyi minisz-ternek a m. kir. postatakarékpénztár hozzá inté-zett átiratát, amelyben arra kéri, hogy utasít-tassanak az egyesületek, miszerint a téli előadá-sok keretébe a postatakarékpénztári intézmény ismertetését is vegyék fel.

Tudomásul szolgál.

XXXIII.

J. A. John Részvénytársaság ajánlja, hogy gyártmányait kedvezmény mellett árusítsa az egyesület.

Közgyűlés az ajánlatnak a lapban való köz-zétételét elrendeli.

XXXIV.

Titkár jelenti, hogy az Első Magyar Általá-nos Biztosító Társaság az egyesületi tagnévsor megküldését kérte. Minthogy a tagnévsor 5 év-vel ezelőtt adatott ki utoljára s azóta több

lényeges változás állott be, indítványozza, hogy az újból nyomassék ki.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.
Kmf.

Sárközy Viktor
g. e. titkár.

Hertelendy Ferenc
g. e. elnök.

Jegyzőkönyv,

felvétel 1910 évi március hó 30-án a Zalavármegyei Központi Mezőgazdasági Bizottság rendes ülésében.

Jelen voltak Hertelendy Ferenc főrendiházi tag, m. b. elnök elnöke alatt: Árvay Lajos, Bosnyák Géza, Dezső Béla, Eitner Sándor, Elek Ernő, Farkas József, Flandorffer Ignác, Hayden Sándor, Koller István, Malatinszky Ferenc, Mesterházy Jenő, br. Putheányi Géza, Szűcs Dezső, ifj. Tarányi Ferenc dr. bizottsági tagok és Sárközy Viktor m. b. előadó.

Id. Stádel János elmaradását táviratilag kimentti.

Elnök az ülést megnyitván, felszólítja az előadót a tárgysorozat ismertetésére.

I.

Az 1910 évben megtartandó állatdíjazásokra vonatkozólag, a gazdasági felügyelőség megkeresésére, oly értelmű felterjesztés tételét a földművelésügyi kormányhoz, hogy Zalaapáti, Galambok, Zalaistván, Alsólendva, Légrád és Nyirád községekben tartandó állatdíjazások költségeihez, amelyek összesen 4350 koronát tesznek ki, járuljon hozzá.

Mint hogy a muraközi lódíjazás a f. évben nem vesz költségeket igénybe, előadó kéri a bizottságot, hogy az előterjesztést tudomásul véve, az állatdíjazások tervezet szerinti megtartását elhatározzon s a költségvetésileg felvett összeget (600 K) az állatdíjazások olájjaira megszavazni sziveskedjék.

Többek hozzászólása után bizottsági gyűlés akként határoz, hogy az állatdíjazások idejének, valamint azok végleges helyének meghatározása felett a legközelebbi közgyűlésén fog dönteni. Az előkészítő munkálatok megtételével az előadót megbizsa, egyttal elrendeli, hogy a gazdakörök a tervezetről már most értesíttessenek.

II.

Előadó jelenti, hogy a mezőgazdasági bizottság vagyonát képező alaphoz 8903.09 korona értékpapírban és 87.40 korona készpénzben van. Ezen alapot terheli a gazdasági egyesület által előlegezett 1450 korona s a múlt évi előadói tiszteletdíj, vagyis összesen 2050 korona.

Az 1910 évi költségvetés 14850 K kiadást tüntet fel, míg a bevétel csupán a fennmaradó tőke kamataira szorítkozik. A kiadási összegből 7000 K átmeneti tétel, még a tényleges kiadás fedezésére 7850 K szükséges.

Mint hogy a bizottsági alaphoz levő összeg a tényleges kiadások fedezésére nem elégséges s mivel ezen összeg teljes felhasználása esetén a bizottság a további működéshez szükséges anyagi eszközöket nélkülöznék, előadó indítványozza, hogy a tényleges kiadási összeg fedezésére kérjen a földművelésügyi kormánytól 7850 K államszegélyt.

Árvay Lajos indítványára bizottsági ülés jegyzőkönyvbe vétetni kívánja, hogy az előadói tiszteletdíj címén felvett összegből 600 K illeti meg az előadót, míg 900 K az irodai munkák ellátására fordítandó.

Bosnyák Gézának az 1909 évi november hó 27-én tárgyalt s a bizottság által elfogadott költségvetéshez való ama felszólalása után, hogy a tervbe vett lóhereséplő gépre az érdeket gazdakörnek szüksége nincs, bizottsági ülés akként határoz, hogy:

A földművelésügyi kormánytól a költségvetésileg megállapított kiadások fedezésére 7850 K államszegélyt kér s a rendelkezésére állandó összegből, amennyiben a pacsai gazdakör területén lévő érdekeltségnek a vásárlandó gépekre szüksége nincsen, az összegből más gépeket fog beszerezni s máshol elhelyezni.

III.

Alispáni hivatal megküldi a földművelésügyi ministerium selymentenyésztési meghatalmazottjának Zalavármegye törvényhatósági közutainak befásítására vonatkozó átiratát véleményezés végett.

A törvényhatósági közutak befásítására vonatkozó tervezet a járási utibizottságok határozatai alapján felépítve s az illetékes szakközégek által véleményezve, a követelményeknek teljes mérvben megfelel s minthogy a tervezet az éghajlati és talajviszonyok figyelembe vételével, a helyi viszonyoknak megfelelőleg állított össze, előadó indítványozza, hogy a zalaegerszegi m. kir. államépítészeti hivatal által összeállított tervezetben foglalt előterjesztést a t. bizottság tegye magáévá.

Bizottság az előadói javaslatot egyhangulag elfogadja.

IV.

Alispáni hivatal az 1909 évi október hó 19-én 17849/1909. ni. sz. alatt megküldött tűzrendészeti szabályrendelet kapcsán Baranyavármegye tűzrendészeti szabályrendeletét megküldi. Mint hogy a bizottság múlt évi november hó 27-én tartott ülésben akként határozott, hogy a tervezet vonatkozólag akkor adjon csak az e célból kiküldött bizottság véleményt, ha a Tűzoltó Szövetség által kiadandó szabályrendelet tervezet kezei között lesz, előadó a bizottsági ülést megkeresi aziránt, hogy ez ügyben újabb határozatot hozni s a kiküldött bizottságot utasítani megkeresjék, hogy véleményét a Tűzoltó Szövetség által kiadandó szabályrendelet tervezet bevétele nélkül, a rendelkezésre álló adatok alapján mielőbb nyilvánítsa s azt elbírálás végett a legközelebbi m. b. ülés elé terjessze be.

Bizottság akként határoz, hogy az elnök utján a kiküldöttet összehívja s azok a most már rendelkezésre álló adatok alapján adják meg véleményüket.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

Kmf.

Sárközy Viktor
m. b. előadó.

Hertelendy Ferenc
m. b. elnök.

Elnöki jelentés.

Tisztelt Közgyűlés!

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület tradíciójához híven az 1909. évben is a vármegye mezőgazdasági érdekeit tehetségétől telhetőleg előmozdította és előjárt tette ki, hogy tagjainak s a megyei gazdaközönségnek a gazdasági életben egy anyagi, mint szellemi téren, támogatást nyújtson és főképen a kisgazdáknak segítségére legyen.

Az egyesület ezen évbéli működéséről a következő részletes jelentést terjesztjük a t. közgyűlés elé:

Az 1909-ik év a takarmányhiány jegyében indult. Ama káros hatás, mely az 1908. év rossz takarmánytermése következtében a mezőgazdaságra nehezedett, még ez év első felére is lényegesen kibatással volt.

Az év első három havában az időjárás, változva fagyos és esapadékkal a mezőgazdasági munkálatok megkezdésére alkalmas nem volt, úgy, hogy csak március hó végén lehetett a tavaszi vetést előkészítő munkálatokat megkezdni s részben a vetéshez is hozzáfogni.

Április hóban az időjárás a tavaszi vetések elvégzésére nagy mértékben kedvező volt úgy, hogy azok gyors egymásutánban, kiváló jó munka mellett befejezhetőek voltak.

Az őszi gabona telelése nem volt a legmegfelelőbb, úgy hogy azok gyengén, ritka állapotban jöttek bele a tavaszba.

Dacára a május hó 8-10 napjain uralkodott fagyoknak, a hó második felében beállott erősebb felmelegedés hatása alatt a mezőgazdasági termények — melyek a fagytól nem szenvedtek, csak fejlődésükben estek vissza — fokozatos és gyorsabb fejlődésnek indultak úgy, hogy az időjárás eddigi mostohaságát fejlődésükben pótolni képesek lettek.

Junius hóban a kellő esapadék mennyiség hiányában a takarmánytermék kéllőképp fejlődni nem voltak képesek ugyanarra, hogy az elsőkaszásu természetes és mesterséges takarmányok általánosságban csak gyenge termést szolgáltatottak.

Az első takarmánytermés rossz sikerülte a gazdáknak ismét a takarmányhiány iránti félelmet ébresztette fel, a mely azonban, hála a később bekövetkezett kedvezőbb, esapadékokban gazdagabb időjárásnak, nem vált valóra.

A késői kítavasodás, a juniusi hűvösebb idő-

járás a gabonaneműeket fejlődésükben erősen visszavetették ugyanarra, hogy junius hó végén az aratás megkezdhető még nem volt. A továbbra is hűvös jellegűnek maradt időjárásban azonban a gabonaneműek szépen ki tudtak fejlődni úgy, hogy az érés kellő módon július első harmadában bekövetkezett.

A gabonaneműek termése általánosságban közepesnek mondható. Aránylag a legjobb termést a rozsok szolgáltatották, míg a búzák közepes termés eredmény mellett kiváló minőséget adtak. A tavaszi gabonaneműek valamivel jobb termést szolgáltatottak, azonban ezek átlaga sem emelkedett felül a közepesen.

Julius hóban az időjárás a cséplési munkálatok elvégzésére alkalmas volt úgy, hogy ezen munkák minden fennakadás nélkül gyorsan és jól voltak elvégezhetőek.

Az augusztus hóban beállott, esapadékokban eléggé gazdag, kedvezőbb időjárás behatása alatt a takarmánytermék, főleg a mesterséges takarmányok s ezek között különösen a csalma-dék jó fejlődésnek indultak s ezáltal az eddigi takarmányhiány pótlására segítséget nyújtottak.

Szeptember hó folyamán az őszi vetések a talaj kedvező fizikai állapota mellett kitűnően voltak végezhetőek. A vetések szeptember, október hónapokban kellő időben bevégezettek s még ugyanezen hónapokban kellő időben ki is keltek.

A korán elvetett őszi vetések az év utolsó negyedében rovar és részben rozsa károk voltak észlelhetőek. A rovarok által okozott károk egyes helyeken nagyobb mérvet is öltöttek ugyanarra, hogy egyes helyeken a vetések kiszáradása, több helyütt pedig azok felülvetése vált szükségessé. A fritlégy, a csikoshátú buzalégy s a cecidonia által okozott károk a télfolyamán ugyan nem fejlődtek tovább, azonban félt, hogy tavasszal nagyobb kártételeket fognak okozni.

Az őszi hónapokban le- és betakarított kapás, gyök és gumós növények általánosságban közepes, a tengeri jó termést szolgáltatott.

Egyrészt az utóbbi termelvények sikerülte, másrészt a hosszú, kedvező időjárás, mely az állatok huzamos ideig való legettetését lehetővé tette, enyhített ezen év szűkebb takarmánytermése folytán előállható bajokon. A teleltetést a gazdák fentiek következtében elég jó reményekkel kezdhették meg. Egyedül a szalmahiány okozott némi gondokat. Habár az alomanyag jobban pótolható más idegen anyagok által, mégis határozott károsodás állt be a gyengébb szalma-termés következtében, mivel annyi trágya mint arra szükség lenne, termelhető nem lesz.

Az alomanyagok már most, több éves rossz termése következtében, részben a kisgazdák között mindinkább terjedő gazdasági intelligencia, az egyesületünk által tartani szokott gazdasági népies előadások behatása következtében, a kisgazdák is mind nagyobb és nagyobb mérvben vették igénybe a trágyapótlásra a műtrágyákat, úgy, hogy az elmúlt év őszen már tetemes mennyiséget szolgáltatott ki műtrágyákból az egyesület a kisgazdák részére.

A szőlő fejlődése az elmúlt évben eléggé normális volt. Az őszi folyamán léptek fel ugyan egyes helyeken szőlőbetegségek, főképen a firt-peronospora, amelyet az egyes szőlőgazdák nem ismertek fel kéllőképpen és kellő időben, általánosságban azonban minden nagyobb esapástól a szőlők mentesek voltak.

A bortermés, habár nem érte el a múlt évit, egyes helyeken mégis szép mennyiséget adott. Általánosságban azonban, mivel egyes helyeken a termés gyengébb volt, az össztermés csak közepesnek minősíthető.

Az elmúlt év nagyobb bortermésének hatása ez évben is észlelhető volt. Dacára annak, hogy az átlag termés nem emelkedett felül a rendszeres szükségleten, a kereslet a must, illetve a bor iránt gyenge volt. Az előző évi bortermésből még visszamaradt készletek a folyó évi must árákat is befolyásolták. Az árak valamivel alacsony színvonalon maradtak ez évben. A téli időszak némi javulást mutatott ugyan az árak tekintetében, viszont a kereslet nem emelkedett.

Az állatárak az év első felében, a kedvezőtlennek látszó takarmánytermési viszonyok behatása alatt alacsony színvonalon maradtak, később azonban az őszi és a téli folyamán ismét felemelkedtek azon színvonalra, amelyen az előző évi takarmány hiányát megelőzőleg állottak.

A gabonaárak az ország általános gyengébb termésének behatása alatt az aratás s az azt követő időszakban magas színvonalra jutottak s egyideig tartották is magukat. A Romániából és Oroszországból behozott nagyobb mennyiségű buza az árakat később némiképp leszorította, a mely árdevalváló körülményt segített a jobb termési kilátás, illetve az őszi gabonaneműek kedvező állása előidézni.

A megyében működő tejszövetkezetek terményeik értékesítése tekintetében az év első részében kedvezőtlen helyzetben voltak. A nyár folyamán részint a rossz gyümölcs termés, részint az export államok termelésének némi csökkenése, részint a fokozatosan emelkedő belfogyasztás behatása alatt tetemesen emelkedtek az árak. A nyári hónapokban, s az őszi első felében a vajárak eddig még el nem ért magas színvonalon állottak s ezen színvonalon az év végeig meg is maradtak.

Dacára ezen magas áraknak nem ajánlhatjuk eléggé a szövetkezeteknek termelésük más bázisra való fektetését. A mostani termés mellett nem állítanak elő szövetkezeteink exportképes árut, miért is termelvényeiket alacsonyabb árban kénytelenek értékesíteni.

Exportképes raktározható vaj előállítására esetén minimálisan 30 fillérrel jobban lennének képesek termelvényeiket értékesíteni, másrészt az exportképes vaját előállító vajtermelő központ — kiküszöbölve a közvetítő kezek legalább 60 %-ját — az értékesítés terén még nagyobb eredményeket érhet el.

Tekintettel ama körülményre, hogy a következő nyáron ép oly derut állhat be a vajpiacon, mint a milyen az 1908. évben már beállt, kidolgoztattunk egy a megyében felállítandó vajtermelő központ tervezetét s az előkészítő munkálatokat annyira elvégeztük, hogy válság esetén azonnal actióba lépni s a szövetkezeteket a vajtermelő központ felállítására által, nagyobb károsodásoktól megvédeni képesek leszünk.

Az elmúlt évben Budapesten tartott nemzetközi tejszövetkezeti kiállításán és kongresszuson az egyesület kebelében működő Zalavármegyei Tejszövetkezetek Szövetsége részt vett s a kiállításért diszoklevéllel (Diplom d'Honneur) lett kitüntetve.

Az ugyanez alkalommal megtartott nemzetközi vaj és sajtversenynél a szövetség 24 szövetkezet termelvényével vett részt s ezek után a következő kitüntetések nyerték el:

Kiállítási nagy diszoklevél (Diplom de Grand Prix)

Türjei Tejszövetkezet.

Oklevél az arany éremről és bronz érem. (Diplome de Medaille d'or et Medaille de Bronze effective.)

Söjtöri Tejszövetkezet.

Oklevél az ezüst éremről. (Diplome de Medaille d'argent.)

Pusztamagyaródi Tejszövetkezet. (Nagy István.)

Kissziget és Vidéke Tejszövetkezet,

Pakodi Tejszövetkezet,

Pölöskei Tejszövetkezet,

Ujnépi Elek Ernő.

Oklevél a bronz éremről. (Diplom de Medaille de Bronze.)

Nagykutasai tejszövetkezet,

Csáfordi tejszövetkezet,

Bördöce és iklödi Tejszövetkezet,

Nemesrádi Tejszövetkezet.

A versenyen kívül a sajtversenynél is egy megyei termelő részt vett s

Oklevél az arany éremről és bronz érem (Diplome de Medaille d'or et Medaille de Bronze effective)

özv. Hóléczy Jánosné Arács

lett kitüntetve.

Az egyesületi élet ez évben sem tüntet fel lényegesebb újítást. A megkezdett irányban haladva, a rendelkezésre álló erőkhöz és anyagi eszközökhöz mérten oldotta meg egyesületünk a rá háruló teendőket. Mégis tekintetbe véve azt az általános érdeklődést, mely az egyesületi élet, az egyesület tevékenysége iránt mutatkozik, határozott haladást, az egyesület működési körének kiterjedését kell fenntartani.

Az egyesület által fenntartott áruaktár az elmúlt évben is, azt mondhatjuk, minden anyagi haszon nélkül oldotta meg azon feladatát, hogy a gazdaközöniséget megbízható, olcsó árakkal és anyagokkal ellátja.

A gazdaközöniségnek e téren részbeni tájékoztatatlansága, másrészt a sokoldalulag tapasztalt indolentia s részben az anyagi eszközök hiánya okozták azt, hogy az egyesület ez irányú tevékenysége nem öltethet olyan arányokat, mint a milyen mérvben a gazdaközöniség jól felfogott érdekében elérnie kellett volna.

Ez irányú tevékenységünket tovább folytatva, feltartóztatlanul haladva kitűzött célunk felé, nem kételkedünk abban, hogy a várt eredményt elérnünk sikerül.

A beszerzés szervezése olyan anyagi eszközöket fog a gazdaközöniség részére biztosítani s részben az egyesület ráfordított költségeire fedezetül szolgálni, hogy minden nagyobb befektetés nélkül úgy az egyik mint a másik félnek részint az anyagi, részint az erkölcsi hasznot fokozott mértékben meg fogja hozni.

Állításunk igazolására felhozzuk, hogy a műtrágyák egységes beszerzésének szervezése által máris abban a helyzetben vagyunk, hogy a szükségletet olcsón s főleg megbízható minőségben és forrásokból tudjuk fedezni. S ha a gazdaközöniség ezen actiónk iránt a kellő érdeklődést fogja tanúsítani, módunkban lesz az árak alakulására szabályozólag befolylni s az anyag minőségére nézve teljes garantiális biztosítékot nyújtani.

Az állattenyésztési érdekek előmozdítása céljából a földművelésügyi kormány anyagi támogatása mellett, a gazdakörök közreműködésével az elmúlt évben egyesületünk 6 állatdíjazást, mégpedig Csáktornyán muraközi lódíjazást, Zalalövőn, Letenyén, Nagykanizsán, Zalaszentgróton és Pacsán szarvasmarha díjazásokat rendezett.

Az állatdíjazásokon a földművelésügyi kormány, az egyesület és a gazdakörök által adományozott összegekkel együtt 6040 korona díj osztott ki. A muraközi lódíjazáson 2600 korona, a szarvasmarha díjazásokon 3440 korona lett díjak fejében kiosztva.

Az állatdíjazásoknak az állattenyésztésre való lényeges kihatása az elmúlt évi díjazásokon észlelhető volt. Az állatállomány határozott fejlődése észlelhető s látszik az érdekeitek azon törekvése, hogy a díjazásokra minél szebb és jobb anyagot állíthassanak elő.

Az állatdíjazásokon kívül tartott a Nagykanizsai Gazdakör az elmúlt évben egy bikavásárt Nagykanizsán, melyre mintegy 50 darab bika hajtatott fel, mely felhajtott mennyiségnek mintegy 40 %-a ott a helyszínén el is adatott. A gazdasági felügyelőségek voltak ezen vásár legjobb vevői.

Az eladás aránylag kis mérvének igazolására fel kell hoznunk, hogy a bikavásárra felhajtott bikák nagy része kistenyésztőktől származott, a mely anyag nem felel meg egy a követelményeknek, mint a milyen mértékben a törvényes intézkedések azt előírják.

A nagyobb tenyésztők állatai mind eladattak, dacára annak, hogy 700—900 koronás árak is fizetettek, míg a kistenyésztők bizonytalan származású s fajtajellegben szűkölködő s részben nem helyes küllemmel bíró állatai sem a magánosok által, sem a kóstenyésztetek részére nem vásároltattak meg.

Tekintettel a megyében évente mutakozó nagy szükségletre, a tenyészapaállatok nevelése jövedelmező foglalkozás gyanánt nevezhető, azonban csakis a jobb tenyészetek részére. Kisebb tenyésztők az állatállományuk utáni jövedelmet sokkal helyesebben gyarapíthatják az üzők és tehének felnevelésével, melyekért aránylag nagyobb összeget s biztosabban vehetnek be.

A mezőgazdasági szakképzés, a gazdaság terén újabb vívmányok, a belterjesebb gazdálkodási módok, a helyes gazdálkodási módok megismertetése, a lakosság téli foglalkoztatása és munkára tanítása céljából úgy az 1909 év első mint utolsó felében tartattak népies előadások és háziipari tanfolyamok. A háziipari tanfolyamok Türje, Garabonc, Paesa és Baksa községekben mint kezdő tanfolyamok, Zalaacsány és Csabrendek községekben mint folytatódó tanfolyamok tartattak meg.

A tanfolyamok iránt a kisgazda közönység élénk érdeklődést mutatott s azokon szép eredmények értek el. Zalaacsány és Csabrendek községekben a folytatódó tanfolyamokon már piszképes áru állítottak elő, hasonlóképpen Garaboncon is a kezdő tanfolyam oly szép eredményeket tüntetett fel, hogy a tovább képzés

alapfeltételei a legnagyobb mértékben megvannak.

A tél folyamán a gazdasági előadások számos hallgató jelenlétében tartattak meg.

A Muravidén már két éve működésben lévő háziipari telep az év őszén részvénytársasággá alakult át. A befektetett nagyobb tőke, a részvénytársasági nagyobb üzleti szellem következtén enged arra, hogy ezen telep mint a háziipari telepek és létesítendő háziipari szövetkezetek termelvényeinek felvevője az ily módon előállítandó cikkek értékesítését meg fogja könnyíteni.

Az 1909. év őszén egyesületünk a Novai Gazdakör kezdeményezésére s az ottani vezetőség közreműködésével tanulmányi kirándulást rendezett Bábolna és Kisbérre. A tanulmányi kirándulás 63 gőseji kisgazda s a vezetőik vettek részt. A kirándulás látottak és tapasztaltak alapján a kisgazdák gazdaságukban már nem egy újítást vittek végbe, főképp pedig állatállományuk fejlesztése céljából nevezett ménesintézetektől tenyészanyagot is szereztek be.

Szociális téren az elmúlt év nagyobb eseményeket nem tüntetett fel. Az aratási munkálatok, általában a mezőgazdasági munkák minden megzavarás nélkül folytak le. A munkás viszonyok kedvezőek voltak, úgy hogy a kellő számú munkás — habár elég magas bér mellett — mindig kellő számban rendelkezésre állott.

A kivándorlás az elmúlt évben habár nem öltött nagy arányokat, mégis az év utolsó részében észlelhető volt. Tekintettel azonban azon körülményre, hogy a munkáskéz azt mondhatni kellő számban áll rendelkezésre; tekintettel arra, hogy a kivándorlottak egy része ismét hazájába visszatér s az itthon maradtakat sokszor tekintélyes összeggel támogatja: A kivándorlás mostani folyamata — habár határozottan veszteséget jelent az országra nézve — mégsem tekinthető ránk nézve csapásnak.

A gazdatársadalmi mozgalmak iránt egyesületünk az elmúlt évben is élénk érdeklődést mutatott. Kiküldöttei által állandóan képviseltette magát az O. M. G. E. és a G. E. O. Sz.-nek gyűlésein.

Az egyesület kebelében, mint független szerv működő Zalavármegyei Tejszövetkezetek Szövetsége ez évben is hathatósan támogatta az egyes tejszövetkezeteket. A szerződések megkötésénél, a szükségletek beszerzésénél hathatós segédkezet nyújtott s nem egyszer övta meg a tisztességtelen verseny fufangjától a kevésbé tapasztalt szövetkezeteket.

A szövetkezetek érdekeinek hathatós pártfogása, a termelés terén szükséges változások életbeléptetése, esetleg újabb szövetkezetek szervezése s a meglévőeknek más alapokon való átszervezése fogja a jövőben is hivatását képezni a Szövetségnek.

Eltekintve a szövetkezet segélyezése és támogatása körül kifejtett tevékenységétől, a Szövetség saját anyagi erejének gyarapításáról sem feledkezett meg úgy, hogy a földművelésügyi kormány és a tagoktól befizetett tagdíjakból befizetett összegekből vagyonát 6500 koronára 5 év alatt 880 koronáról felemelte.

Az elmúlt évben 9 esetben adott véleményes jelentést a földművelésügyi kormány, 23 esetben a törvényhatóságnak e célból áttett megkereséseire; 16 esetben intézett feliratot a földművelésügyi kormányhoz, 4 esetben a kereskedelemügyi miniszteriumhoz, 3 esetben az alispáni hivatalhoz; 6 esetben intézett átiratot és megkeresést a földművelésügyi kormányhoz, 9 esetben az alispáni hivatalhoz, 1 esetben a törvényhatósághoz és 13 esetben az O. M. G. E.-hez.

Az elmúlt évben, az eddigi szokásnak megfelelőleg, a keszthelyi gazdasági akadémia egy III. éves hallgatójának kiadott az egyesület millennárius ösztöndíja.

Beérkezett és elintéztetett 1008 egyesületi, 506 drb tejszövetkezeti úgyarab. Összesen 2505 úgydarab. Elküldött postai levelek és csomagok száma: egyesületi 928 drb, tejszövetkezeti 577 drb, összesen 1505 drb postai küldemény.

Az 1909. évben tartott 3 rüdes, 3 igazgatóválasztmányi és 3 mezőgazdasági bizottsági ülés.

Az egyesület 1909. évi vezetősége:

Diszelnök: Pusztaszentgyörgyi és tetéleni Darányi Ignác dr.

Elnök: Hertelendy Ferenc főrendiházi tag.

I. alelnök: Koller István földbirtokos.

II. alelnök: Bosnyák Géza földbirtokos.

Titkár: Sárközy Viktor.

Pénztárnok: Fitos Márton.
Ügyész: Boschán Gyula.
Zalaegerszeg, 1910. március hó 22.

Hertelendy Ferenc
g. e. elnök

Jegyzőkönyv,

felvett Zalaegerszegen a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület 1909. évi pénztári számadásainak megvizsgálására kiküldött számvizsgáló-bizottság által 1910. évi február hó 21-én megtartott gyűlésében.

Jelen voltak Cautor János számvizsgáló-bizottsági elnök elnöklete alatt Oltay Guidó, Szücs Dezső, id. Stádel János számvizsgáló-bizottsági tagok, Fitos Márton pénztárnok, Sárközy Viktor egyesületi titkár.

I.

Az 1909. évi számadás megvizsgálatván, az 1908. évi pénztári maradvánnyal együtt (53664 K 50 f) volt az egyesületnek az 1909. évben

beyétele . . .	65681-61 K
kiadása . . .	10121-62 K
maradvány . . .	55559-99 K

száz ötvenötezeröt százötvenkilenc korona 99 fillér, mely összegből a Zalamegyei Központi Takarékpénztár által kiállított 207. sz. takarékpénztári könyvben 17952-39 K, a Zalavármegyei Takarékpénztár Részvénytársaság által kiállított 109. számú takarékpénztári könyvben 17817 K, a Zalaegerszegi Takarékpénztár Részvénytársaság által kiállított 18877. sz. takarékpénztári könyvben 17730-14 K és végül 2060-46 K készpénzmaradványban találtatott.

A számadás egyes tételei az igazolásul szolgáló okmányokkal és nyugtákkal a bizottság részéről összehasonlítottak és azok a számadásokkal mindenben megegyezőknek találtatottak. Ezek után a bizottság a főkönyvet a mellék-könyvekkel összeegyeztette, valamint ezen könyvek tételeit egyenként összegezvén, a pénztári számadást teljesen rendben találta.

Az egyesületi pénztáros a takarékpénztári könyveket és készpénzkészletet a bizottságnak bemutatván, azok a könyvekben kitüntetett tételekkel teljesen megegyeztek, melyek után a számvizsgáló bizottság javasolja, hogy az 1909. évi számadásokra nézve Fitos Márton pénztárnoknak a felmentvényt a szokásos fenntartással adja meg.

II.

Az egyesület vagyoni állapota 1909. évi d. c. hó 31-én:

1. Pénzkészlet a pénztárban	2060-46 K.
2. 3 drb takarékpénztári könyvben	53499-93 >
3. Alapítványi kötvényben	400- >
4. Kötvénykamat hátralék	261-34 >
5. Ingatlanok becsértéke	34227-02 >
6. Orsz. Közp. Hitelszövetkezet 463 sorozat 09 számú alapítványi részjegye	1000- >
7. Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének 2 drb részjegye	400- >
8. Könyvtár értéke	240- >
9. Tagdíj hátralék	3502- >
10. Tenyészalapot követelés	664-68 >
11. Vármegyei Közp. Mezőgazd. Bizottság tartozása	1450- >
12. Boschán Gyula ügyésznel állampapír	208- >

Összesen: 97913-93 K.

III.

Az egyesület követeléseinek behajtására javasolja a bizottság:

1. A Baranyay Elek elleni 400 K alapítványi követelés behajtassék.
2. A tagdíj hátralékosoknál javasolja a bizottság, hogy az alatt kitüntetett hátralékosoktól a tagdíjak behajtassanak, u. m.: Horváth Antal Muraszterdahely 5250, Gaál Miklós Keszthely 40, Hány D. sz. Hottó 40, Kovács Antal Budapest 40, Kohn és Wirth Derges 50, Lengyel Bernát Budapest 50, Lacher József Pácsa 40, Nagylengyel község 40, Obersohn Mór Zalaegerszeg 60, Páffy Alajos Nagykanizsa 40, Polgár Jenő Nagykanizsa 40, Polgár Arnold Zalaegerszeg 40, id. Skublics Imre Zalaegerszeg 110, Strausz Sándor Nagylengyel 50, Ulicsny Károly

Arad 50, Víz Géz Zalaegerszeg 50, Zahorán Pál Zalaszentgrót 40, Belicza 40, Káptalanfa 40, Felsőnemessapát 40, Órség 40, Szigliget 40 K.

3. Behajthatatlanság címén törölni javasolja a bizottság az Unger János 10 K eddig fennállott tagdíj hátralékát.

4. Javasolja a bizottság, hogy a Baranyay Ödön elleni tenyészalapot követelés behajtassék.

5. Végül pedig a Zalaegerszeg város, Stetka Péter és Schmidt József által megvett és eddig ki nem fizetett telek árát, a hátralékos kamattal együtt, szintén behajtatni javasolja a bizottság.

IV.

A számvizsgáló-bizottság az 1910. évi költségvetést a következőkben terjeszti elő:

BEVÉTELEK:

1. Pénzkészlet a pénztárban	2060-46 K.
2. Tagdíjakból	4000- >
3. Hátralékos tagdíjakból	1000- >
4. Takarékpénztári kamatok	2300- >
5. Az Első Magyar Ált. Biztosító Társaság által fiz. jutalék	1000- <
6. Egyesületi kert bére	170- >
7. Áruaktár utáni jutalék	200- <
8. Az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet alapítványi részj. kamata	50- >
Összesen:	10780-40 K.

KIADÁS:

1. Titkár fizetése és lakbére	3000- K.
2. Pénztárnok fizetése	600- >
3. Titkári nyugdíjra	180- >
4. Egyesületi hiv. lap költségei	3000- >
5. Postaköltség	400- >
6. Iroda fűtés és világítás	300- <
7. Állatdíjazásokra	1000- >
8. Irodaszerek és nyomtatványokra	300- >
9. Ösztöndíj	200- >
10. Gazdaköröknek tagsági járulék	1500- >
11. Utiköltségekre	800- >
12. G. E. O. Sz.-nek tagdíjra	100- >
13. Szaklapok és könyvekre	100- >
14. Adó	250- >
15. Tanulmányi kirándulásra	500- >
16. Előre nem látható kiadásokra	500- >
Összesen:	12730- K.

A számvizsgáló-bizottság javasolja, hogy a költségvetés szerinti 1949 54 korona hiány a földművelésügyi kormánytól nyerendő államsegéllyel fedeztessék.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

Kmf.

Cautor János Stádel János Szücs Dezső
számv. b. elnök. számv. b. tag. számv. b. tag.
Oltay Guidó Fitos Márton Sárközy Viktor
számv. b. tag. g. e. pénztárnok. g. e. titkár.

A gazdasági szakoktatási központi bizottság szabályzata és ügyrendje.

1. A bizottság címe és székhelye:

A m. kir. földművelésügyi minisztérium gazdasági szakoktatási központi bizottsága. Székhelye: Budapest.

2. A bizottság szervezete:

A bizottság elnökét és jegyzőjét a m. kir. földművelésügyi miniszter nevezi ki, az elnök helyettesét esetéről-esetire ugyancsak ő jelöli ki.

A bizottságnak hivatalból tagjai azon egyének, kik az alább felsorolt állásokat mindenkor betöltik. A m. kir. földművelésügyi miniszternek sorából a m. kir. földművelésügyi miniszter mindenkor 3 igazgatót nevez ki.

A bizottságnak kinevezett tagjai: az országos magyar gazdasági egyesület, az országos erdészeti egyesület, országos kertészeti egyesület és a szőlőgazdák országos egyesülete által kijelölt s a m. kir. földművelésügyi miniszter által 3 évről 3 évre kinevezett 1-1, összesen 4 tag. Ezekon kívül a m. kir. földművelésügyi miniszternek jogában áll akár hivatali állásuknál fogva, akár társadalmi téren gazdasági szakoktatással foglalkozó szakfőnököket a bizottság tagjai sorába határozatlan vagy meghatározott időtartamra kinevezni.

A bizottság tagjai:

1) Hivataluknál fogva tagok a központból:
1. Az erdészet részéről: az erdészeti főosztály főnöke vagy helyettese.

2-3. Az állattenyésztés részéről: az állattenyésztési és tejgazdasági osztály vezetője vagy helyettese és az orsz. tejgazdasági felügyelő.

4. Az állategészségügy részéről: a III. főosztály főnöke vagy helyettese.

5. A kulturterméni képzés szempontjából: az O. V. I. kulturterméni osztályának vezetője.

6. A haltenyésztés részéről: az országos halászati felügyelő.

7. Mezőgazdaság (gazdasági érdekképviselet és gazdasági tiszti törvény végrehajtása, kiállítások) részéről: osztályvezető vagy helyettese.

8. Szőlészet részéről: a főosztály főnöke vagy helyettese.

9. Kertészet részéről: az ügyosztály vezetője vagy helyettese.

10. Hegyvidéki és székelyföldi ügyek részéről: az ügyosztály vezetője illetve helyettese.

11. Selyem- és méltényésztés részéről: osztályvezető vagy helyettese.

12-13. Mezőgazdasági szakoktatás és kísérletügy részéről: a főnök és osztályvezető vagy helyettese.

II) Hivataluknál fogva tagok a szakoktatási férfiakból:

14. Állatorvosi főiskola rektora v. helyettese.

15. Erd. és bányászati főiskola rektora vagy protektora.

16. Erd. és bányászati főiskola erdészterméni szakosztályának főnöke.

17. Egy m. kir. erdőéri szakiskola igazgatója.

18. A magyarvári gazdasági akadémia igazgatója vagy helyettese.

19. A debreczeni gazd. akadémia igazgatója vagy helyettese.

20. A keszthelyi gazd. akadémia igazgatója vagy helyettese.

21. A kolozvári gazd. akadémia igazgatója vagy helyettese.

22. A kassai gazd. akadémia igazgatója vagy helyettese.

23. A kertészeti tanintézet igazgatója vagy helyettese.

24. A tejgazdasági szakiskola igazgatója vagy helyettese.

25. A felsőbb szőlő- és borgazdasági tanfolyam igazgatója vagy helyettese.

26. A budafoki piacemesteri tanfolyam igazgatója vagy helyettese.

27. A m. kir. földművelés-iskolai tanfelügyelő.

28. A háziipari miniszteri megbízott.

29-31. A m. kir. földművelés-iskolai igazgatók sorából három igazgató.

III. Kinevezett tagok az egyesületek kiküldöttjei sorából:

32. Országos magyar gazdasági egyesület.

33. Országos erdészeti egyesület.

34. Országos kertészeti egyesület.

35. Szőlőgazdák országos egyesülete.

A bizottságnak vagy elnökének jogában áll különleges szakkérdések tárgyalása alkalmával az ülésekre a bizottság kotelékén kívül álló szakfőnököket is esetről-esetre meghívni, akik azonban szavazati joggal nem bírnak.

A bizottság szervei: az állandó választmány és a szakbizottságok.

Az állandó választmány:

A bizottság elnökén vagy helyettesén és jegyzőjén kívül 6 tagból áll, kiket a bizottság teljes ülésében szavazás útján lehetőleg a szakoktatás minden ágából szótöbbséggel 3 évre választ. A gazdasági szakoktatási ügyosztály mindenkor vezetője az állandó választmányának hivatalból tagja. Szakbizottságot esetről-esetire a bizottságnak, mint az elnöknek jogában áll megalakítani.

3. A bizottság feladata:

A bizottság feladata, hogy a gazdasági szakoktatás összes ágazatait tudományos és pedagógiai tekintetben figyelemmel kíséje és a m. kir. földművelésügyi miniszternek szakkérdésekben véleményt adjon.

A bizottság előterjesztéseit vagy a miniszter felhívására, vagy saját kezdeményezéséből teszi meg.

4. Az állandó választmány és a szakbizottságok ügyköre:

Az állandó választmány kötelessége állandóan figyelemmel kísérni a gazdasági szakoktatási ügyet s annak fejlődése érdekében szükséges intézkedéseket szorgalmazni.

E célból figyelemmel kíséri az egyes szakoktatási ágazatok működését s az esetleges hiányokat az illető intézet vezetőjének bevonásával tanácskozási tárgyává teheti, szükség esetén azok

orvoslása iránt a bizottság teljes ülésében javaslatot tesz. A külföldi és hazai szakoktatási ügy fejlődésének megfigyelése alapján a szakoktatási intézmények szervezése, fejlesztése tárgyában a bizottságnak kedvezményezőleg javaslatot tehet. Az állandó választmány hatásköréhez tartozik továbbá mindazon tárgyak előkészítése, amelyek az egész szakoktatás ügyét érdeklik. A bizottság határozatainak végrehajtását figyelemmel kíséri s erről esetről-esetre a bizottsághoz jelentést tesz. Ezenkívül tanácskozik mindazon ügyek felett, amelyeket a bizottság hozzá utal s amelyek tüzetes megvitatására a teljes ülés nem alkalmas. A földmivélsügyi miniszter az állandó választmányt az elnök útján bizottsági tárgyalást nem igénylő, illetve sürgős természetű teendőket ellátásával közvetlenül is megbízhatja.

A szakbizottság egyes olyan szakkérdések előkészítésére szolgál, amelyek megvitatása főleg az összetartozó szakmabeliek közreműködését igényli.

5. A bizottság, az állandó választmány és szakbizottságok ülései.

A bizottság és az állandó választmány üléseinek időpontját az elnök, a szakbizottság üléseinek időpontját ennek vezetésével az elnök által kijelölt bizottsági tag tüzi ki s arra a tagokat meghívja. Az ülésekből való távolmaradás lehetőleg előre bejelentendő.

A bizottság határozatképességéhez a bizottsági tagok legalább egyharmad részének jelenléte szükséges. A szavazatok egyenlő megoszlása esetén az elnök szavazata dönt.

Az előadói tisztet az állandó választmány és a bizottság üléseiben a jegyző vagy az állandó választmánynak azon tagja teljesíti, akit arra a bizottság elnöke az állandó választmány tagjai közül kijelöl, vagy pedig a bizottságnak azon tagja, kit az elnök erre az állandó választmány javaslatára felkér. A szakbizottság előadóját szükséghez képest maga választja, vagy az elnök jelöli ki.

A földmivélsügyi miniszter úgy a bizottság, mint az állandó választmány, vagy a szakbizottság üléseire a ministerium tisztviselőit kirendelheti, kiknek ily esetekben a részvételi díjakra van igényük, de szavazati joggal nem bírnak.

6. Az elnök jogai és teendői:

A bizottság elnöke a bizottság és az állandó választmány akadálytalan működéséről gondoskodik.

A bizottsághoz érkező ügyeket azok természetük szerint tárgyalás végett az állandó választmány vagy a szakbizottsághoz utasítja s azután ezen szervek határozatait átveszi s ezeket a bizottság elé terjeszti vagy a bizottság elé nem tartozó ügyekben intézkedik. A bizottsági és az állandó választmányi üléseket összehívja, azokon elnököl, szavazás esetén ennek módját megállapítja, a bizottság határozatainak végrehajtásáról gondoskodik s a bizottság, illetve az állandó választmány részéről teendő feltevéseket, intézkedéseket és megkereséseket kiadja. A szakbizottságok ülésein megjelenhet s tanácskozásiakban részt vehet.

7. Az előadók jogai és kötelességei:

Az előadók a hozzájuk utalt ügyeket feldolgozzák s azokat az üléseben előszóval vagy írásban előterjesztik, az állandó választmány vagy a szakbizottság megállapításait jelentés alakjában feldolgozva, az ügyre vonatkozó iratokkal együtt a bizottság elnökének átadják, az üléseken jelenlevő tagok kívánságára azok esetleges külön véleményét a jelentésben felvenni tartoznak.

8. A tagok jogai és kötelességei:

Az előadottak felett tanácskoznia és szavazni, szakügyekben az állandó választmány útján vagy közvetlenül a bizottsághoz vagy elnökéhez indítványokat és javaslatokat benyújtani.

9. A jegyző kötelességei:

A bizottság jegyzője a beérkezett ügyekről jegyzéket vezet s az elnök által kiosztott ügyszerkeket az illető előadóknak küldi, az ülések jegyzőkönyveit vezeti, ezeket, valamint az üléseken elintézett ügyszerkeket felülvizsgálat végett az elnöknek bemutatja és felülvizsgálat után azok kiadásáról gondoskodik. Ezenfelül az elnök által esetleg reábizandó ügyekben mint előadó által esetleg reábizandó ügyekben mint előadó működik, tanácskozási joggal bír, de szavazati joggal nem, minden év végén a bizottság működéséről a földmivélsügyi miniszterhez teendő jelentés tervezetét a kellő időben a bizottságnak bemutatja.

10. A bizottsági ügyek kezelése és elintézése:

A bizottsághoz érkezett ügyszerkekről jegyzék vezetetik, melybe az ügyszerkek beérkezési napja, iktató száma, tárgya bejegyzetik.

Az elnöknek bemutatott ügyszerkek, miután az elnök a tárgyalás, illetőleg elintézés határidejét és az előadó nevét rávezette, ez utóbbinak kiadatnak.

Az üléseken kívül elintézendő beadványok az előadónak való kézbesítéstől számított 14 nap alatt, az ülései tárgyak pedig a beérkezést követő legközelebbi ülésen elintézendők, az elnök azonban az előadó megokolt előterjesztésére halasztást engedhet. Az egyes előadók fontosabb előterjesztései egész terjedelmükben, vagy pedig csak javaslataik — a mi felett az elnök határoz — a bizottság egyes tagjainak a meghívókkal együtt szétküldetnek. Az ügyszerkek rendszeresen a bizottság üléseiben intézendők el; a bizottság vagy az állandó választmány határozatát nem igénylő ügyeket az elnök az üléseken kívül intézi el. Ha a bizottság az előadó véleményét változtatlanul elfogadja, ez a körülmény, a jegyzőkönyvben csak egyszerűen megjegyzetik, ha azonban az előadó határozati tervezetén a bizottság változtatást eszközöl, ugy ezt az ülés által megállapított szöveg szerint az előadó sajátkezűleg írja le és ez vétetik fel a jegyzőkönyvbe és kiadmányba.

Amennyiben az előadó véleménye egyáltalában nem fogadható el, hanem ellenkező vélemény válik határozattá, ugy a határozat az indítványozó szövegezésé szerint a jegyzőkönyvbe szó szerint felveendő. A különvélemény két tag hozzájárulása esetén a jegyzőkönyvbe egész terjedelmében felveendő.

11. Az ülések jegyzőkönyvébe a jegyző a jelenváltak neveit, a tárgyalás és a tanácskozás menetét röviden bevezeti, az esetleges szavazás eredményét, amennyiben az előadó véleménye változtatlanul elfogadottat, a jegyzőkönyvben egyszerűen megjegyzik, amennyiben az előadó indítványán módosítások történtek, ezeket egész terjedelmükben a jegyzőkönyvbe iktatja. Az ekként szerkesztett jegyzőkönyv a következő ülésen felolvasatván — az elnök által kijelölt két tag által hitelesítetik. A hitelesített jegyzőkönyv az irattárban helyeztetik el. A jegyzőkönyveket a bizottság tagjai bármikor megtekinthetik.

12. Felügyelet és a bizottság érintkezése más hatóságokkal és magánosokkal:

A bizottság a m. kir. földmivélsügyi miniszter felügyelete alatt áll és működéséről minden év végén jelentést terjeszt a miniszter elé.

A bizottságnak a földmivélsügyi miniszter fenhatósága alatt álló intézményekkel szemben a szervezetet és költséget érintő rendelkezési joga nincsen, felmerülő szükség esetén intézkedés iránt a felettes miniszterhez tesz előterjesztést.

Ugy a m. kir. földmivélsügyi miniszter hatáskörébe tartozó hatóságokkal, valamint a többi ministeriumokkal, vagy esetleg ezek alárendelt hatóságaival a m. kir. földmivélsügyi ministerium útján érintkezik.

13. A bizottság elnöke 40 K, a tagok, valamint az esetleg meghívott szakférfiak és a jegyző minden bizottsági, állandó választmányi és szakbizottsági ülés után 20 K részvételi tiszteletdíjat kapnak. A tagok azon ülés után, melyen előadóként szerepeltek, valamint a helyettes elnök, amikor az elnököt helyettesíti, 40 K részvételi tiszteletdíjban részesülnek.

14. Jelen szervezeti szabályzat és ügyrend 1910 évi március hó 1-én lépett érvénybe.

28520/IX. 3. sz.

Jóváhagyom.

Budapest, 1910 február 4-én.

Gróf Serényi s. k.

Háziipari tanfolyam Garaboncon.

A folyó évi február, március hónapokban Garaboncon megtartott háziipari tanfolyam a hó végén szép ünnepélyességgel nyert befejezést.

A tanfolyamon résztvevett 48 kiválóan szorgalmas és ügyes munkás a tanfolyam oktató mestere és Lendvay Imre községi bíró vezetése mellett a községi bíró házában csoportosult, a hoi a készített munkadarabok is félkörben összerakva elhelyeztettek.

A tanulók a felhalmozott munkadarabok mel-

lett akként állottak, hogy minden tanuló a saját készítményeit az érdeklődőknek megmutathatta.

A készítmények megsejtelése után Strausz József merényei plebános, Starzsinszky György körjegyző, Szenteh Dezső gazdasági szaktanár, Kerner Arthur uradalmi intéző, Györkös István tanító, a községi előjáróság és Sárközy Viktor g. e. titkár jelenlétében a téli gazdasági tanfolyamon hallottakból és előadottakból vizsgáztak le a tanulók.

A gazdasági dolgokból Szenteh Dezső szaktanár, a gazdákat és mezőgazdaságot érdeklő törvényekből Starzsinszky György vizsgáztatta le a tanulókat, a kik a jelzett tárgyakat nekik elő is adták.

Gazdasági előadásokat a tél folyamán tartott még Sárközy Viktor egyesületi titkár, szőlészeti előadásokat pedig Tuss Antal a tapoleai vincellériskola igazgatója. Utóbbi akadályoztatása következtében a záróünnepélyen nem jelenhetett meg.

A jó eredménnyel végződő vizsga után Starzsinszky György köszönte meg szép beszéd keretében a község érdekében kifejtett munkásságot s arra kérte a tanfolyam körül munkálkodókat, hogy Garabonc községet pártfogásukkal a jövőben is tüntessék ki, amelynek lakói szorgalmukkal és munkásságukkal igyekezni fognak a rájuk fordított figyelmet és költséget hasznosan értékesíteni. Együttal köszönetet mond a földmivélsügyi miniszternek azért, hogy anyagi aldozattal lehetővé tette a tanfolyam megtartását.

Ezután Sárközy Viktor egyesületi titkár egy beszéd kíséretében bezárta a tanfolyamot. Vázolta a háziipar fontosságát s buzdította a tanulókat, hogy tovább képezve magukat oly módon sajátítsák el a háziipari tárgyak készítésének módját, hogy azzal bármikor nemcsak saját házi szükségletük fedezésére, de piacépes árú előállítására is képesek legyenek. Végül megköszöni Starzsinszky Györgynek azt a fáradhatatlan tevékenységet, mellyel a tanfolyam sikerét előmozdította s Szenteh Dezső szaktanárnak az elméleti előadás körüli buzgólkodásait s a megjelenteknek köszönetet mondott a szives érdeklődésért, valamint a községi előjáróságnak aldozatokéért s rendkívül meleg érdeklődésért.

A két jelzett beszéd elhangzása után Lendvay Imre és Szabó József tanulók léptek elő és a következő beszédekben köszönték meg a háziipari tanfolyamon és gazdasági tanfolyamokon elsajátítottakat, illetve a vezetőik fáradozását.

Lendvay Imre beszéde:

Mélyentisztelt vendégek!

Széchenyi István, akit közönségesen a legnagyobb magyarnak szoktunk nevezni, azt mondotta: »Magyarország nem volt, hanem lesz!« — Talán látnoki tehetségből, talán mert ismerve nemzetének életrevalóságát, jól tudta, hogy semmiféle tehetségben más nemzetek fölül nem mulják a magyar nemzetet. — Igen, de minthogy maga-magától senki sem tanulhat okserűen, ennél fogva kell, hogy legyenek oktatók, utmutatók bizonyos dolgoknak elsajátítására.

Minden országot az ipar, kereskedelem, okserű gazdálkodás tehet naggyá és virágzóvá. A midőn a magas kormány megengedte, hogy községünkben háziipari s gazdasági szakelőadásokat létesít, ezzel azt akarta, hogy a földmivelő népek tehetségeit fejlesztve, az elsajátítások által jövedelmeinek forrásait nagyobbíthassa.

A midőn tehát országunknak nemcsak gondolkodó vezetői szerény községünket tüntették ki azzal, hogy nekünk alkalmat nyújtottak több hasznos dolgok elsajátítására, nem mulasztottam el, hogy e mai napon községünk nevében köszönetet ne mondjak.

En tehát szívemből kívánom a magam és társaim s az egész község nevében, hogy a jó Isten tartsa meg mind azokat, akik nekünk ezt az aldozatot meghozták és mindazokat, kik nekünk ebben utmutatóink voltak.

Szabó József beszéde:

Mélyen tisztelt vendégek!

Isten megengedte, hogy az 1910. évben Garabonc községünkben létesített gazdasági szakoktatás és kosárkötő tanfolyamot szerenősen befejeztük. Amint kinek-kinek szorgalma és tehetsége engedte, iparkodtunk is azon, hogy időnket a hasznos tanulással eltölthessük. Ugy

hiszem, nem is lehet panasza mélyen tisztelt vezetőinknek, mert amint csak lehetett, iparkodtunk utmutatásuk szerint haladni.

Most tehát, midőn munkánk véget ért, nem mulaszthatom el, hogy köszönetet ne mondjak az értünk szívesen tett fáradozásaikért. Azt kérem szívből Istentől, tartsa meg őket igen soká, hogy oktatósaiknak nem csak itt a mi szerény községünkben, de kedves Magyar hazánkban is mindenfelé terjedve, hozza meg azon várakozást, a melyet általa elérni óhajtunk!

Elteesse az Isten a mélyen tisztelt tanár urakat, a mi tanító mesterünket s köszönjük szíves fáradozásaikat.

Végül Strausz József plébános pár szóval bezárta a vizsgát s kitartásra buzdította a jelenvoltakat.

Gazdasági szakoktatási bizottság. A gazdasági szakoktatás tudományos és paedagogiai ügyeiben, valamint a gazdasági szakirodalom támogatásával kapcsolatos ügyekben már régóta hiányát éreztük egy oly testületnek, mely mint véleményező szakszerv, a ministerium rendelkezésére állana az említett ügyek elintézésénél.

A kísérletügyi közigazgatás terén az 1896. évben szervezett kísérletügyi központi bizottság igen jól bevált, főleg legutóbb történt újjászervezése óta, midőn egy állandó választmány felállításával oly szerv létesült, mely a ministerium és a bizottság között a gyors érintkezést lehetővé tette.

Ezen — a gyakorlatban jól bevált intézmény szervezetének alapul vétele mellett gazdasági szakoktatási központi bizottság szervezése határozott el.

Ezen bizottság működése a gazdasági szakoktatás összes ágazataira kiterjed, tehát a szorosán vett gazdasági szakoktatáson kívül az erdészeti, szőlészeti, tejgazdasági, kertészeti, állatorvosi szakoktatást, mint a melyek egy közigazgatási fővezetés (m. kir. földmívelésügyi ministerium III/3. ügyosztályához levéltárgy vagy levelezőlapon fordulnak s címüket közlik.

Ehhez képest a bizottságban valamennyi gazdasági szakoktatási szakképviselőtől gondoskodás történt.

A földmívelésügyi minister a Németbirodalommal 1905 évi január 25-én kötött s az 1908 évi XXV. te-be iktatott állategészségügyi egyezmény végrehajtása iránt kiadott rendeletet tartalmazó 1000 sz. Állategészségügyi Értesítő idevonatkozó példányát az érdeklődőknek portómentesen küldi meg, ha ez iránt a földmívelésügyi ministerium III/3. ügyosztályához levéltárgy vagy levelezőlapon fordulnak s címüket közlik.

Eladó moharmag. A Bácsodrogyvámegyei Gazdasági Egyesület Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezete addig amíg a készlet tart nagyobb mennyiségben szállíthat I. oszt. moharmagot 17 K métermázsánkénti árban ab feladó állomás, II. osztályu moharmagot, mely teljesen jó csiraképességű, de kissé dohos 14 K métermázsánkénti árban, szintén ab feladó állomás.

Az áru a szövetkezet által adandó s külön felszámítandó új zsákokban kerül elszállítás alá.

Galamb vásárlás. A Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegyei Gazdasági Egyesület a Budapesten tartani szokott galamblovó versenyek részére s céljaira nagyobb mennyiségű galambot vásárol.

A szállítandó galambok bármely színűek és fajtájuk lehetnek, de teljesen kinőttnek és jól repülőeknek kell lenniük.

A galambok darabjéért fizet az egyesület 50—70 fillért.

Az eladók a szállítási ügylet megkötése céljából forduljanak közvetlenül nevezett gazdasági egyesülethez (Budapest, Vármegyeház).

J. A. John Részvénytársaság az általa gyártott és forgalomba hozott John-féle különleges cikkeket után, u. m. John-féle teligőz mosógép, John-féle szabadon forgó kéménytoldók, John-féle szilárdan álló szellőztetési toldók stb. után, amennyiben azok a gazdasági egyesület úján rendeltenek meg nagyobb százalék kedvezményt nyújt a vevőknek.

Hivatalos rovat.

Közhírré teszem, hogy a siketnéma kaposvári állami intézetébe az 1910—1911 tanévben 12 siketnéma növendékét vesznek föl.

Pályázni óhajtok a feltételeket a városházán, a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Zalaegerszeg, 1910. április 1-én.

Dr Korbai, polgármester.

Hirek.

Tavaszi.

Ne mosolyodjunk el e fura címen, komoly, sőt mondhatni komor közgazdasági jelentősége van. Összefügg egymással a kettő, mint az ember kedélyállapota az időjárással.

Tavasszal nemcsak a rügyek bimbóznak. Hanem megnyílnak a közgazdasági élet sorompói és minden oldalról a munka, a pénzkérés özönl el fokozott mérvben a világot. Télen többé kevésbé pihennek az ipar, a kereskedelem és a vállalkozás, de az első tavaszi napsugár ezeket is felébreszti álmából s kezdődik mindenütt a pezsgő élet lüktetése. Ezt várjuk ettől a tavasztól is. Várjuk annál is inkább, mert hiszen már évek óta várunk. Kereskedelmünk az utóbbi időben nemcsak hogy hanyatlott, hanem egyenesen züllött, iparunk stagnál, a vállalkozási kedvet ebben az országban mintha kiirtották volna a földszinéről. A pálya üres; nem járnak rajta, mint az elhagyott mellékványon.

S most, hogy a tavasz beköszönt, még mindig nem mozdul semmi. Téli dermedt álmából nem ébredzik sem az ipar, kereskedelem, sem a vállalkozási kedv.

Holott meg van adva rá a mód: pénz van bővíben. Persze nem a polgárok zsebeiben, hanem a bankok kasszáiban. Hovatovább oda jutunk, hogy a pénzintézetek nagyobb összegű betéteket nem fognak elfogadni, mert nem tudnak mit csinálni a pénzüikkel.

S itt a tavasz, mely más, boldogabb országokban a közgazdasági élet fellendülését jelenti — s nálunk stagnál vagy visszafejlődik minden ugyanakkor, midőn a bankokban annyi pénz van, hogy nem tudnak mit csinálni vele.

Ez nagyon szomorú dolog.

Ez az állapot nem tarthat így soká. Kell valaminek történnie, hogy a haszontalanul felhalmozott milliók megkezdjék vándorutjait az országban, s mint szárazság után az eső a földet, felpezsdítsék a közgazdasági életet.

Szomorú az ilyen tavasz, melyben még mindig téli álmát alussza a munkára és pénzkérésre utalt világ. Ezen nem segíthet senki más, csak az állam. Az állam, melyet ez a társadalom tart fenn és oltalmaz, tegye most meg a kötelességét és ébressze tettekre a szunnyadó erőket!

Felhívás adakozásra. Városunk főterén álló Szent-Háromság szobrát az idő vasfoga nagyon megviselte. Kopott külseje nemcsak vallásos érzületünk emelésére nem szolgál, de bántja szépérzékünket is. Ez oknál fogva vallási önérzületünk és szépérzékünk — Isten dicsőségére és városunk főterének díszítésére — sürgősen követeli tőlünk ezen hitünk legmélységesebb titkát ábrázoló kőszobornak eredeti díszébe való visszaállítását. Kegyes adakozásra szólítjuk fel Zalaegerszeg és vidékének közönségét a szobor helyreállítási költségeinek fedezésére. Gyűjtő-ívek fognak kibocsájtani, melyeknek visszazáraztatását még azon esetben is kérjük, ha a gyűjtés eredménytelen lenne. A befolyó adományok hírlapilag fognak nyugtáztatni. Isten bő áldása legyen az adakozókon. Zalaegerszeg, 1910 április 8. Plébánia hivatal.

A Csány szobor. A Csány szobor bizottság mult héten Bosnyák Géza elnöklété alatt gyűlést tartott, amelyen a szobor helyének megállapítása tárgyában hozott határozatot. A gyűlésen jelen voltak Árvay Lajos alispán s Dr Korbai Károly polgármester is, akik a szobor helyének kijelölése iránt élénken érdeklődtek. A bizottság abban állapodott meg, hogy a szobrot a Kazinóy tér tengelyében, a templomkert előtti téren helyezi el. A szobor nyugat felé fog nézni. A pályázat július elején jár le és sok szobrász

érdeklődött az ügy iránt. Kilátás van rá, hogy legalább 20—30 pályamű érkezik be. A szobor minták a vármegyeház nagytermében lesznek kiállítva.

Gróf Batthyány Pál üdvözlése. A zalaszentlőrinci választópolgárok egytől-egyig gróf Batthyány Pál zászlója alá csatlakoztak s erről valamennyiük aláírásával ellátott üdvözlő iratban értesítették gróf Batthyány Pált.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminister Wollák Sándor nagykanizsai és Bogyay János zalaegerszegi kir. adóhivatali díjnokokat jelenlegi állomás helyeiken való meghagyás mellett adóhivatali segélydíjas gyakornokokká nevezte ki.

Tanítói áthelyezés. Vedres B. László tapolcai állami polgári iskolai rendes tanítót a kultuszminister eddigi minőségében a szombathelyi államilag segélyezett községi polgári iskolához helyezte át.

Jegyzői heiyettesítés. Kiskomárom község körjegyzőjét, Ferenczy Jánost, 40 évi érdemekben dus szolgálat után nyugdíjazták. A körjegyzőség ügyeinek ellátásával a jegyzőválasztás megejtéséig Linder Béla okl. jegyzőt, gyekényesi segédjegyzőt bízták meg.

Hány választója van Zalaegerszeg városnak? Most, a képviselőválasztások küszöbén nem érdektelen tudni, hogy Zalaegerszegen, a vármegye székhelyén hány választójoggal bíró polgár van? — A városházán levő összeírás szerint Zalaegerszegen ezidőszert 885 szavazattal bíró polgár van. — Az egész választókerületben a legtöbb szavazattal bíró község ez; ennyinek a szavazata, ha összetartó lesz a polgárság, kétségtelenül döntő befolyást gyakorolhat a választásra. — A mult szerdán ejtette meg a kiküldött bizottság a jövő 1911 évre érvényes névjegyzék kiigazítását. Megállapították, hogy elköltözés s elhalálozás folytán a szavazók száma 55-el apadt, de beköltözés folytán 99-el szaporodott, így a tényleges szaporodás 44. 1911-ben tehát 922 szavazója lesz a városnak.

Gyermeknapok. Az Országos Gyermekvédő Liga azzal a kérelemmel fordult Zalaegerszeg alispánjához, hogy a gyermeknap megtartására a mult évben megalakult bizottság ez évben is vállalja a gyermeknap szervezését. E kérést újabban Khuen Héderváry gróf miniszterelnök is figyelmébe ajánlotta a vármegyének. Árvay Lajos alispán a Ligának hozzáintézett átiratát valamennyi főszolgabírónak és polgármesternek azzal adja tudomására, hogy a f. évben országosan rendezendő gyermeknap megtartását Zalaegerszeg városában és községeiben folyó évi május hó első napjaira tűzze ki. Felhívja az alispán a figyelmet arra, hogy a Liga által gondozott gyermekek 7 éves korukon túl nem terhelik az illetőségi községet, mert ezek a díjak a gyermek napi jövedelméből nyernek fedezetet, minél fogva a községek egyenes érdeke, hogy a Liga a gyermeknap jövedelméből annyira megerősödjék, hogy lehetőleg sok ilyen gyermeket vegyen gondozásába, miáltal a községek terhen enyhít. A gyermeknap megtartására vonatkozó mindennemű nyomtatványokat közvetlenül az országos gyermekvédő Ligától fogják kapni.

Hangverseny. Békefi Pál zalaegerszegi zene-tanár e hó 16-án hangversenyt rendez Zalaegerszegen, az »Arany Bányá« szálloda kistermében. A hangversenyen bemutatják képzettségüket a tehetséges tanár tanítványai s Békefi maga is egy önálló számmal szerepel. A zenebarátok figyelmét felhívjuk az érdekes hangversenyre.

Az első színházi fecske. Miként már lapunkban jeleztük is, Szalkay Lajos székesfehérvári elsőrangú erőkből szervezett társulata a tavasz folyamán ismét bevonul városunkba. A tegnapi nap folyamán az előkészületek megtétele végett már itt is időzött Kovács Lajos színházi titkár. A társulat jelenleg most Pápán játszik a közönség óriási érdeklődése mellett, napról-napra zsúfolt házak előtt. Az egerszegi szezon — melyet május hó 2-án kezdene meg — három hétre tervezi Szalkay, még pedig okulva az előbbi szezon sikeresnek éppen nem mondható anyagi eredményén, szelvény bérletekkel egybekötve. A szelvény bérleteken kívül természetesen időny-bérletet is nyit. Egy szelvény bérlet ára 12 előadásra 24 korona. — Alkalmunk volt a szezonban színre kerülő darabok repertoárjába betekinteni és mondhatjuk, hogy azok a régi jó darabok mellett a legvonzóbb és legnépszerűbb

ajdonságokat foglalják magukban. Tervbe van véve ugyanis a következő premiérek bemutatása: Luxemburg grófia. — A cukros. — Liliom. — A kuruzsló. — Egy asszony, aki mindenhez ért. — Tüös az osók. — A király. — Jack, a senki. — A pesti zsidó. — Sári bíró — stb., stb. Reméljük, hogy a társulatot, mely Henry Bataile nagyhatású színművével „A botrány”-nyal kezdte meg előadásait, közönségünk régi jó hírnevéhez méltóan támogatni fogja.

Bacsányi emléktábla. A veszprémi főgimnázium lelkes ifjúsága elhatározta, hogy Bacsányi Jánosnak, a sokat szenvedett zalamegyei születésű költőnek emlékére a főgimnázium falába illesztendő emléktáblával fogja megörökíteni. Bacsányi, ki Tapoleán született s kinek sírja Linzben domborul, a veszprémi gimnáziumban is járt. Ennek az emlékére is szolgáland az emléktábla, melyet a bizottság elhatározása folytán, a jelenleg Bruxellesben tartózkodó Csikász Imre fog elkészíteni.

Gyászhir. Dr. Ludányi Bóia zalaegerszegi kir. törvényszéki jegyző neje, szül. Druga Sarolta urasszony, hosszú betegség után meghalt 30 éves korában. A korán elhunyt fiatal asszonyt nagy részvét mellett temették el.

A balatoni vízlecsapoló társulatok miniszteri biztosa. A m. kir. földművelésügyi miniszter Igaz Lajos műszaki tanácsost, a pécsi kulturmérnöki hivatal most kinevezett vezetőjét a Balaton anyavíz szabályozó társulat, a Balaton keleti bozót lecsapoló, a Balaton nyugoti lecsapoló, valamint a Marétvölgyi vízlecsapoló társulatok miniszteri biztosaává kinevezte.

Ügyvédek száma. A zalaegerszegi ügyvédi kamara által kiadott névjegyzék szerint a kamara területén összesen 193 ügyvéd és 136 ügyvédjelölt van ez idő szerint bejegyezve. Feloszlának pedig a következő városok és községekben, és pedig ügyvéd van: Kaposvárott 36, Nagykanizsán 34, Zalaegerszegen 20, Marcaliban 11, Keszthelyen 10, Tapoleán 9, Alsólendván 7, Csáktornya 7, Szigetváron 7, Nagyatádon 6, Lengyeltóiban 6, Sümegen 6, Perlakon 5, Igalon 5, Tabon 5, Letenyén 4, Barcon 3, Somogyvárosban 1, Zalaszentgróton 1, Pusztamagyarodon s Balatonbogláron 1. Ügyvédjelölt van Kaposvárott 37, Nagykanizsán 27, Zalaegerszegen 9, Csurgón 9, Nagyatádon 7, Lengyeltóiban 7, Sümegen 6, Keszthelyen 4, Csáktornya 4, Alsólendván 4, Perlakon 4, Szigetváron 4, Tabon 4, Perlakon 4, Tapoleán 3, Marcaliban 3, Barcon 2, Pácán 1, Iglón 1.

Selyemtermelés. Bezerédy Pál orsz. selyemtenyésztési bizt. megküldötte lapunknak Zala megye 1909. évi selyemtermeléséről szóló jelentését, melyet a miniszterhez intézett. A jelentés szerint az egész országban egy millió 735 ezer kiló gubót termeltek, ami a korábbi évekhez képest emelkedést mutat. A selyemtermeléssel foglalkozók keresete 5 millió 517 ezer korona volt. Az átlagos kereset 20 K volt. 3 vándortanító 22 községben tartott előadást a selyemtermelés fontosságáról.

Az Alsólendva—muraszombati vasutról a következőket írják: Nagyon nehezen ütök nyélbe ezt a vasutat. Most, hogy a regedei csatlakozás nehézségén túlestek s az utólagos tárgyalások az Alsólendva—regedei vonal teljes kiépítését kilátásba helyezték, újabb akadályok toronyosultak, melyek az építés megkezdését hátráltatják. A zavart ezuttal a zalavármegyei érdekelttség idézte elő, mely késedelmeskedésével a vasut kiépítését komolyan veszélyezteti. Miután a vasvármegyei érdekelttség attól tart, hogy a hosszú huza-vona következtében az osztrákok részéről eddig tapasztalt érdeklődés esetleg lelohadt s a radkersburgi csatlakozást veszélyeztetheti, a napokban Muraszombaton gyűlést tartott s kimondta, hogy eltekintve attól, hogy Alsólendva és Muraszombat között kiépül-e a vasut, a Muraszombat-regedei vasut kiépítéséhez mégis hozzáfog s az 59 ezer koronát, mit a teljes vasut

kiépítésére megszavazott, magára a Muraszombat-regedei vasut építésére is fordítja. A késedelem és sürgetés ilyenformán konfliktust idézett elő, mely valószínűleg a zala- és vasvármegyei érdekeltségek között való szakításra fog vezetni.

Helyreigazítás. A karácsonyfa egyesület számadása lapunk 13. számában tévesen közöltetett, amennyiben az egyesület külön tőkije nem 2736 K 63 f, hanem 1736 K 63 f. Az egyesület pénztárnoka.

Mintagazdaság. Az Ujnépi Elek-féle pusztajúrnépi mintagazdaság ismét jelentékeny sikerrel gyarapította eddig bemutatott komoly és szép eredményeit. Ugyanis az Omge vasárnap Budapesten megnyílt tenyészállatkiállításán az ujnépi gazdaság Bugris nevű telivér simmenthali bikája 600 K értékű első díjat nyert, ezenfelül a gazdaság 11 hónapos Gyurka nevű telivér bikaborjua elismerő díszoklevelet. A kiállítás zsűrije általában a legnagyobb elismerés hangján emlékezett meg az ujnépi gazdaság kiállított állatairól.

Jön az üstökös. A csillagászok már látják a Halley-féle nagy üstököszt. Az ágyu nagyságu távcsövek már mutatják a rengeteg égi testet, amely irtózatos sebességgel rohan a föld pályája felé. Szabad szemmel csak április hó közepe felé lesz majd látható. Az üstökös veszedelmes voltárol felállított hipotéziseket a tudomány kellő értékükre szállította le. Ma már senki sem hisz azokban a veszedelmekben, amelyeket hirdettek. Az üstökös nem fogja elpusztítani a földet, a légkörét sem mérgezi meg, hanem elrohan mellettünk a világűrbe, hogy 73 év alatt újból befussa mérhetetlen pályáját. Legfeljebb az a keletlenység érhet bennünket, hogy május 18-án, amikor az üstökös farka végig söpri a földet, egy kissé melegünk lesz. A tudósok ugyanis azt következtetik, hogy a surlódás tetemes hőt fejleszt s májusban izelűt kaphatunk a kánikulából.

Csáktornya a magyar katonaságért. Csáktornyaórol írják a következőket: Már évek óta sürgeti a csáktornyai társadalom, hogy magyar katonaságot kapjon. A kérdés tulajdonképen azóta van napirenden, hogy a lovaskaszárnyát Csáktornya felépítették. Ugy látszik azonban, hiábavaló minden érvelés. Mindig az az argumentum a döntő, melyet katonai szempontból állítanak előtérbe. Ez alapon utasították el Csáktornya képviselőtestületét is abból kifolyólag, hogy mult évi októberi gyűlésén hozott határozata alapján a horvát ulánusoknak huszársággal való kicserélését kérte. A honvédelmi miniszter száraz argumentuma: hogy csak a katonai érdekek azok a szempontok, melyek a csapatok elhelyezésénél szem előtt tarthatók.

Két halász pusztulása. A keszthelyi halásztelep egyik hajóján halászó négy ember osenni akart egy kis jó halat. Midőn este a jó halfogás után Keszthely felé eztek, Gyeneadiás alatt zúzába kötve, néhány szép fogast és süllőt a vízbe eresztettek zsinegen és felül póttával — a víz felszínén uszó jellel — melyet többnyire összefűzött gyékényből készítenek, ellátták. Arra számítottak, hogy este, midőn hazajönnek, valami privát hajóval az éj leple alatt visszavezessenek a halért. Egyik társuk, Gombás János nemcsak a társaságtól, hanem társaitól is el akarta lopni a letett halat s míg a másik kettő távol volt, ő bement egy hajóval a halért. Midőn társai lejöttek, nem volt ott hajó, elvitte Gombás. Dühükben elszántan társai utána eztek, a Balaton közepén összeveszttek s a kisebb hajó lett a vesztes a tengeri csatában. A tülekedésben a felborult, két hajósa a Balatonba fordult s a dermesztő hideg vízben, bár jó uszók voltak, nem tudtak rozoga hajójukra felkapni, segítségükre pedig nem ment a harmadik, akinek biztosabb esonakja volt s rövid haláltusa után elmerültek. Mi történt a vizen, azt senki sem tudja. Csupán az a szomorú valóság, hogy a két halászt péntek este hiába várta a családja, nem jöttek azok haza.

Vásárárthelyezés. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Zala megye Tapolca községben május hó 3-ára eső országos állatvásárt kivételesen május hó 4-én tartassák meg.

Iskolai kirándulások a Balatonhoz. A Balatoni Szövetség felhívást intézett az ország középiskolái igazgatóihoz, hogy a folyó évi tervbe vett nagyobb iskolai kirándulásokat a Balatonhoz irányítsák. A Szövetség egyuttal 3 napra terjedő kirándulási programot is közöl, amely feloleli a Balatonvidék szebb és nevezetesebb pontjainak meglátogatását. Az életre való eszme bizonyára készséges fogadtatásban és pártolásban fog részesülni az iskolák igazgatóságainál.

Agyonszúrták. Káptalanfán nagy táncmulatság volt. A szomszéd Gyepükajánból is átment több legény, hogy a mulatságon résztvegyen. A káptalanfai legényesség azonban nem akarta, hogy a vidéki legények is résztvegyenek a mulatságban s kiszorították őket a korosmából. Mikor a korosmáros zárórakor kiűrtette a helyiséget, a káptalanfai legények még az utcán érték a gyepükajániakat. A találkozásból heves összelizés, verekedés támadt. Egyszer csak felkiált Székely Kálmán gyepükajáni legény: Istenem, megszúrtak. A kiáltás végét szakította a háborúságnak, a gyepükajáni legények közrevették megszúrt társukat s indultak hazafelé. A megsúrt legény azonban a vérvesztesség miatt annyira elgyöngült, hogy tovább menni nem tudott. Erre társai karjukba vették s úgy vitték hazafelé. Mire azonban hazaértek volna, a legény kiszorított, reggel felé holtan szállították haza. A boncolás megállapította, hogy Székelyt 2 szúrás érte, ezek egyike halálos volt, mert a lapocka alatt a tüdőbe hatolt s ezt keresztül szúrta.

Tűz a komárvárosi állomáson. A komárvárosi vasuti állomás épületében kéménytűz támadt a mult napokban, mely a nagy szélviharban villámgyorsan terjedt, úgy hogy pár perc alatt az egész állomási épület lángokban állott. Az állomás személyzete a szomszédos kiskomáromi, komárvárosi és galamboki önkéntes tűzoltókkal minden lehetót megkíséreltek, azonban legnagyobb igyekezetük dacára sem tudtak mást elérni, mint hogy a tüzet lokalizálhatták. Az állomásépület minden berendezésével odaveszett. Az állomási irodát a raktárban kellett elhelyezni, a személyzetet pedig a szomszédban állásolták el. Az épületekből semmit sem lehetett megmenteni, a földig leégtek. Miután az állomási épületre nagy szükség van, a vasutársaság rögtön megkezdte az építést. Serényen folyik a munka s rövid idő alatt ismét helyreállítanak mindent. A kár jelentékeny összeget képvisel.

Vásárnap áthelyezés. Zalaövö községben a folyó évi június hó 13-ára eső országos vásár ez évben kivételesen június hó 16-án fog megtartatni.

Szerencsétlenség az erdőn. Bognár János komárvárosi gazdaember Győző nevű fiával kiment az erdőre, hogy ott egy hatalmas fát levágjanak. Előbb ásní kezdték a gyökereit, hogy könnyebben döntsék le. Mikor már annyira megszabadították a fa gyökereit, hogy kevés tartotta a földben, hirtelen nagy recesséssel elődlt a hatalmas, terebélyes fa s Bognár Jánost maga alá temette. A szerencsétlen embernek eltörte a combját. Fia átszaladt a szomszédban dolgozó munkásokhoz, a kik beszállították a faluba, mielűtt azonban orvoshoz juthattak volna, a halálos sérülést szenvedett ember meghalt.

Csalás. Egy Küzma nevű muramelencei illetőségű ember, mult héten Alsólendván osavargva »Balazsics József« álnév alatt a Koronaszállodában volt szállva. Küzma tudomást szerzett arról, hogy Basa József, Basa István zala-bagonyai plébános édes-atyja valami ügyes-bajos dolga miatt a városban tartózkodik. A délelőtti órákban Küzma megjelent a postán, ott Basa Józsefnek adta ki magát és egy Basa Iván névre kiállított sürgönyt kért továbbítani. A sürgöny-

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, Influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Sirolin
Emeli az étvágyat és a tevényt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izadást.

Mintegy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

„Roche”
Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

ben az ál Basa József 320 K-át kért sürgönyileg Alsólendvára, Basa József poste restante címre. A táviratot továbbították Zalabagonyára, honnan még aznap délután meg is jött a válasz, a 320 K kifizetéséről szóló távirati utalvány, de mivel az ál-Basa csak a hivatalos óra után jelentkezett az összegért, a postán vonakodtak ezt még aznap kifizetni. Az ál-Basa erre előadta, hogy neki az esti vonattal el kell utaznia s ha csak másnap kapja meg a pénzt, ez neki súlyos anyagi veszteséget okoz. A postamesternek erre elküldte a Korona szálló tulajdonosához, hogy — ha ismeri ezt az embert — fizesse ki neki a 320 koronát, miután ő már az aznapi zárlatot megcsinálta. Amde Kúza a Koronában mindvégig Balazs József néven szerepelt, a távirat pedig Basa József nevére szólt, fogta magát és a sürgönyt meghamisította. Az így meghamisított sürgönyt azután az üzenettel együtt átadta a Korona tulajdonosójának, aki a sürgöny alapján az összeget ki is fizette. Kúza erre a 320 koronával még aznap elutazott, valószínűleg Amerika felé.

Halálos esés. Vörös János náprádfai urodalmi eselédnek dolga akadt a padlásán. Amint ott járkált, valahogyan leesett és amellett, hogy lábszárát eltörte, oly súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy be kellett szállítani a kórházba, ahol pár nap múlva meghalt.

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor. 100	Kor. 100
búza		12.80	—
rozs		7.80	—
árpa		6.50	—
zab		6.50	—
tengeri		6.50	—

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására adni, hogy Tompa-utca 3. sz. alatti lakásomon

szabászati és varrási

tanfolyamot nyitok.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kérve

kiváló tisztelettel

Hochberger Lina.

Két tanuló leány díjtalanul felvétetik.

Borseprüt

minden mennyiséget, legmagasabb napiárban megvesz

Reich Samu

pálinka nagyfőzde tulajdonos
Zalaegerszeg.

Ugyanott 300—400 szekér trágya mely törköly, seprű és szilva keverékből áll és már jó érett, olesón eladó, esetleg kisebb tételekben is kapható.

Zalamegyében Nagyhorváti községben özv. Kövér Istvánné tulajdonát képező

patakvizi malom

a hozzá tartozó ingatlanokkal együtt, mindennap örökárban eladó. Venni szándékozók a nagyhorváti község-bírónál bővebb felvilágosítást nyernek. Ha örök árban nem eladható, bérben is kiadandó.

Ó szilva és törköly pálinka kapható literenként is a botfai urodalomban. Megrendelések posta (Botfai gazdaság, u. p. Zalaegerszeg) vagy telefon útján (telefonszám Zalaegerszegről 50) eszközölhetők

HIRDETÉSEK

felvételnek

A KIADÓHIVATALBAN

Néptakarékpenztár részvénytársaság Nagykanizsán 500 (ötszáz) korona névértékű

részvényei

nagyobb mennyiségben darabonként háromszáz K-ért eladók.

Ajánlatokat „Igazgatóság” jelige alatt Nagykanizsa poste restante kérek.

HOLLANDI

életbiztosító részvénytársaság.

(Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente)

AMSTERDAM.

Magyarországi igazgatóság:

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 1.

Legolcsóbb díjak.

Az 1908-ik év végén a biztosítások összege **344 millió** Koronát meghaladta.

A tartalékok összege: 102 millió 420,280 kor 80 f.

Eddigi kifizetések: 85 millió 818,215 kor. 10 f.

Az intézet saját palotája:

Budapesten, Kalvin-tér, Baross-utca 1., Üllői-ut 2-4.

Főügynökség Zalaegerszegen:

REISINGER és EISNER

cégnél, ahol mindennemű felvilágosítás nyerhető.

Ügynökök a vidék részére felvétetnek.

BITUMINA

BITUMINÁVAL fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen.

BITUMINA RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE IS KIVALÓAN ALKALMAS.

Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Zalaegerszeg és vidéke részére: BREINER BENŐ fakeskedésében ZALAEGERSEGEN.

tiszta bitumenből készített valódi aszfalt tetőcmez tartós, tűzbiztos, szagiatlan, kártyozást vagy egyéb mázolászt nem igénylő

tetőfedőanyag

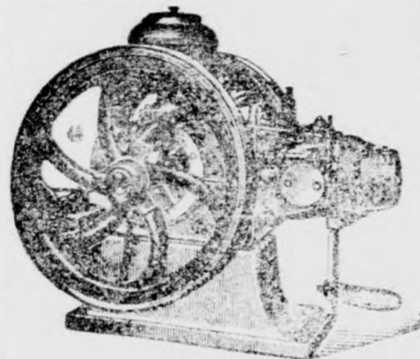
Vetőburgonyák

Viola, Magyar kin-csem, Kifli, Rózsa és Korai bőtermő fajtákból vetőgumókat olcsó árban ajánl

Országos Gazdasági Bank r. t. Zalaegerszegi fiók Zalaegerszegen.

Bolinder nyersolaj motorok és nyersolaj lokomobilok

Szabó Emil és Társa cégnél
Budapest, V., Ferenc-József-ter 6. szám
(Gresham-paletta, a lánchíddal szemben) kaphatók.

Sürgönyeim
Szabóék
Budapest.

Telefon
76-48

Szivógázmotorok. Benzinmotorok
Cséplőgépek. Malomberendezés
Arjegyzzék ingyen és bérmentve.

Brády-féle gyomorseppék a Máriacelli Szűz Mária védjeggyel ellátva

melyeket Máriacelli gyomorseppéknek nevez a nép, 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E cseppeknek utólrhetően jó hatása van mindenféle gyomorrontás, gyomorégés, székrekedés, fáj- és gyomorgörögés, hányás, álmatlanság, verszegénység és sápkór ellen.

Kapható minden gyógytárban. Egy kis üveg 30 f., nagy üveg 1 K 40 f., 6 üveg 5 K, 3 duplaüveget 4 K 50 fillérért franko külföldre BRÁDY K. gyógyszerárúháza Magyar Királynak, Wien, I., Fleischmarkt, 1., Depot 241.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz Mária ábrázolja, a vörös színű csomagolásra és aláírásra, amely az oldalt levő kép.

STOCK COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat
Camis és Stock

gőzpároló telepéből

Barcola.

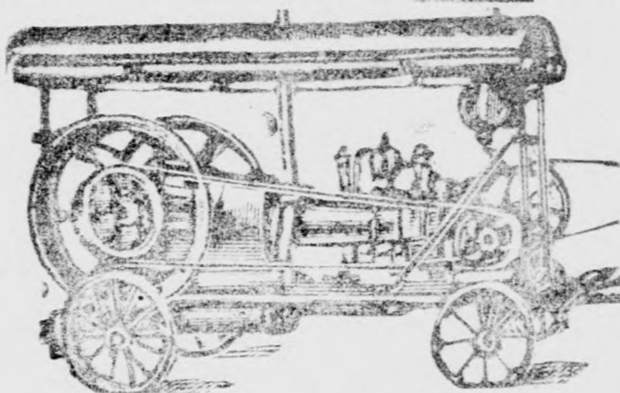
Cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt áll.

Kapható minden jobb üzletben.

Motorok! Gőzgépek!

Gazdák!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérjenek árjegyzéket európaszerte hírneves magánjáró és vontatható benzinlokomobilok, magánjáró és vontatható gőzlokomobilokról. Teljes cséplőkészletek!

Benzinmotoros kötő, faaprítógépek vontatásra és magánjáró szerkezettel. Stabill benzinmotorok. Szivógáztelepek.

Kellner és Schanzer
Budapest, V. ker., Aulich-utca 2. sz.
Sürgönyeim: »Világosság« Budapest.

Tisztíts csak Globus

Fém-tisztító-Kivonat

Legjobb-Fém-Tisztítószer

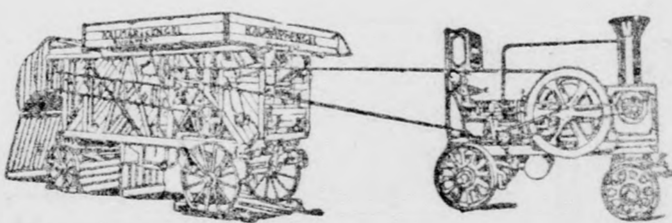
Számtalan első díjjal és díszoklevelekkel kitüntetve.

Kalmár és Engel

motor- és gépgyára

Budapest, V. ker. Lipót-körút 22.

Ajánlja egy cséplőgépet, mint malomüzemre leggyorsabb benzinmotorjait, benzinlokomobiljait, valamint szivógázmotorjait, melyek V. ker. Lipót-körút 22 bérházban üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kitünő cséplésért!
Egyedül létező újdonság!

Ezen motorok egyenletes járásaik és bámulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjáratiánabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.

Arjegyzzék ingyen és bérmentve.
Olcsó árak részletfizetésre!

Egy modern 3 szobás uri lakás, hozzá tartozó mellékhelyiségekkel együtt, esetleg azok nélkül is május 1-ére kiadó.

Bővebbet **Fenyvesi Miksa Fia** üzletében.

1910-es modellünk újításai:

Intenzív lángzó. Gyorsan forral. Kévszesz fogyaszt. Erős alkatrészei, melyek kicserélhetők és tisztíthatók.

Művészi galvano-bronz kivitel. — Hozzáadva a biztonsági gyorsfűző eddigi előnyeit, a

„ROPS“ 1910. a jelenkor legszebb, legtartósabb, legbiztosabb és legtakarékosabb asztali tüzhelye. Ha feldől elalszik a szesz ki nem folyhat!

Ára Budapesten 4 K. Régi használt példányokat a gyár 2 K 50 illér rúzzetással 1910 modellre cseréli át.

Kapható minden szakmába vágó üzletben.

„ROPS“ Fémárugár Részvénytársaság
Budapest, V., Váci-ut 74/62.

Helybeli elárúsítók: R. Zeisler, Fenyvesi Miksa, Hulinsky Adolf, Deutsch Herman, Gráner Lipót.

Képviselek vidéken kerestetnek.

AKI BUTORT

Budapestben akar vásárolni, saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET“ védnöksége alatt álló

Butorcsarnok és

hitelszövetkezet

árucsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII. József-körút 28. szám.
(Békkocsis utca sarkán.)

IV., Ferenciek-tere 1. sz.
(a királyi bérpalotában).

Ezen szövetkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja s ennek felügyelete alatt áll. Vásárlási kényszer teljesen kizárva. Stilszerű, modern berendezések.

Szavatosság az áru minőségéért. Jutányos árak!

Az árucsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitások dolgoznak.

Védjegy: „Horgony“

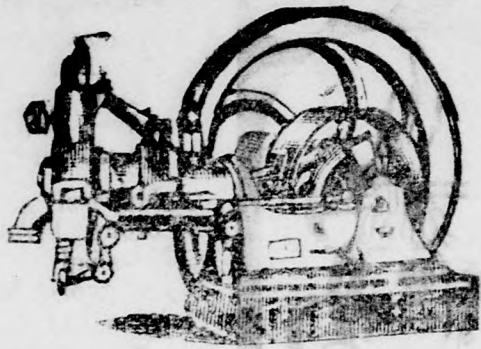
A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, osztnál és meghűléseknél, bedörzsölésével söléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K.1.40 és K.2.- és ügyszólván minden gyógyszerárúháza kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerárúháza az „Arany országház 2“, Prágában, Elisbethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és lokomobilokat valamint Szívógázmotorokat.

Meglepő ujdonság! EGYETEMES GENERATORUNKAL

a tényleges lóerő óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselőt:

GELLÉRT IGNAC és TÁRSA

Budapest, Teréz-körút 41. :: Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltétel!

BŐRSZENY

ekkorára és hasonló bőrbajokra, nevezetesen ha nedvesedő helyeket vagy károsodást idéznek elő, nagyon hatékony a Zucker-féle szabadgyógyzappan, amíg ezen bajoknál minden körülmények között az orvos tanácsát ki kell kérni. Azon sokszor tapasztalható, melyet az orvosok és betegek egész seregét szerzett, megállapítható, hogy a Zucker-féle szabadgyógyzappan a legtöbb esetben azonnal enyhíti a viszketésséget, ha a vastag krémzerű hármasa a használati tisztítás szerint alkalmazva — a moskodás után egy ideig a megfelelő helyen marad. Ettől még ugyanis, hogy a haj által elfajzott és elhalt bőrrészeket lehullának és ezzel az erős viszketésséget okozó bőriringer enyhüljön, a bőr megújulását előmozdítják és a Zucker-féle szabadgyógyzappant hosszabb ideig használunk, rendszeresen hamarosan lenyúlik a bőr legfelső rétege és egy új, egészséges, gyenge bőr keletkezik utána. Ezt célszerű egy kiválóan jó és enyhítő, de nem túlságosan zsírozó bőrkrimmel hármasa ideig kenni, míg különleges kezelést igényel a bőr. Erre legalkalmasabb a Zucker-kréme.

Rendeléseknél figyeljünk a következő különbségekre:

Zucker szab. 35%-os gyógyzappanja a leghathatóbb és a legolcsóbb. Egy darab ára 2.50 kor.

Zucker szab. 15%-os gyógyzappanjának hatása és mennyisége ugyanolyan gyöngéb. Darabja 1 kor.

Ehhez való a Zucker-kréme (nem zsírozó), valamennyi bőrkérem gyöngye. Egy tubus ára 2.50 kor., kis tubus 1.25 kor.

Minden gyógyszerárban, drogériában, illatszerekkereskedésben s bárhol is. Figyeljünk azonban a kizárólag általunk használt címetű csomagolásra és ne engedjük ki a kezünk, hogy értéktelen szappanokat szőzzenek nyakunkba.

A Zucker szabadgyógyzappant és a Zucker-krémet nem pótolja semmi.

Valódi Zalaegerszegen Kaszter Sándor gyógyszerárában kapható.

Rossz gyomor semmit sem bír el

ennek állandó következményei: étvágytalanság, gyomorfájás, eszmér, emésztési zavarok, főfájás stb. — Ezek ellen biztos segélyt nyújtanak a

Kaiser-féle Borsmenta-Karamellák.

Orvosilag kipróbálva.

Élénkítőleg ható, emésztést elősegítő és gyomorerősítő szer.

Egy csomag 20 és 40 fillér.

KAPHATÓ: Schmidt Győző cukrászdájában, Kaszter Sándor és Kocsuba Emil gyógyszerárjaiban
ZALAEGERSZEGEN.

Fűtő-gépezés

kerestetik alacsony és magas nyomású sűrítő géphez május elsejére, havi 80 K fizetéssel kettősi gőzmalomhoz Bocfölde (Zalamegye.)

Legszébb állapotban levő, vastag és nagy élő

tölgy és szilfák

Vasmegeyében Celdömök közelében eladó.

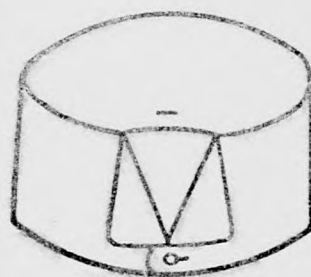
Bővebb felvilágosítást Zalanagy-réesei erdőszet ad.

Villanyerőre berendezett gőzmosóda, vegytisztító és műfestő intézet.

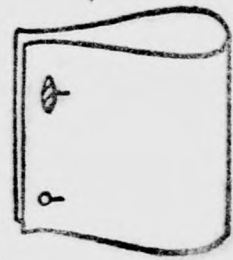
Tisztelettel értesítem, hogy a már két évtized óta fennálló és jóhírnévnek örvendő

vegytisztító és műfestő intézetemet

Zalaegerszegen, Csányi-utca 19. szám alatt

Villanyerőre és a legújabb gépekkel berendezett gőzmosódával

kibővítettem, hol mindennemű fehéreneműek, ingek, gallérok, kézelők stb. mosását és tisztítását elsőrendű fővárosi szakképzett munkásokkal végeztetem.

Kívánatra szívesen házhoz küldök.

Szíves megbízásait kérve, előre is biztosíthatom a legpozitívabb kiszolgálásról.

Kiváló tisztelettel

Haas Miksa.

Szörme és csipke árak tisztítása.

Női és férfi ruhák vegyi és száraz tisztítása.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyers és biztos hatású

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek

Doboz 1 korona és 2 korona
Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR

Budapest, V., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Kapható Zalaegerszegen: Hrabovszky Rezső, Kaszter Sándor, Kocsuba Emil, Sümegen: Kossa Gusztáv, Zalaeszentgróton: Botfy Péter gyógyszerárjaiban.

Országszerte hire járja:

A »Keil-Lakk«-nak nincsen párja.
Pompás fényben a padló,
»Keil-Lakk« amellet olcsó.
A ki egyszer ilyet használ.
Többet mást nem úr a háznál.
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz mint a márvány,
Ha fehér »Keil-Lakk«-ot veszünk,

S vele mindent jól befestünk.

Konyhabútor, asztal, szék,
Itt van »Keil-Lakk« azurkék,
Kertibútor fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
»Keil-Lakk«-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott »Keil-Lakk«!

Mindenkor kapható: Ján Ferenc cégnél Zalaegerszegen.